

Festa Major 2010

lloret
de mar

Obreria de Santa Cristina

Butlletí informatiu

Obreres 2009

2010

Primera Obrera: CRISTINA FORNAGUERA PUIGVERT
Segona Obrera: MARTA COSTA XAPELLÍ
Tercera Obrera: MARIONA RIERA GRUART
Quarta Obrera: CRISTINA FERRER I OLLER

Disseny de la portada:
Albert Mas

Fotografies:
Albert i August Mas
M. Assumpció Comas
S. Palaudelmàs
Carles Herrero

Obreres 2010

Editorial

Salvador Palaudelmàs
Obrer Major

El calendari ens torna a senyalar que ha arribat Santa Cristina, la nostra Festa Major.

Aquesta és una festa d'estiu, de sol i de llum; una festa mediterrània, amb gust de mar, de la salabror que ens deixen a la pell les espurnes del mar i amb olor a resina de pi. Són sensacions que tenim a l'abast mentre vivim unes hores màgiques quan ens acostem fins a l'ermita, aquest temple que un dia va ser aixecat amb l'esforç i voluntat de mariners i terrassans, lloretencs amb fe i devoció per la nostra patrona, i que avui presideix un indret que ha estat sempre preservat de les pressions urbanístiques i defensat com a pulmó natural, per pròpia convicció del nostre poble. Tot això en un entorn paisatgístic privilegiat que avui s'alça com a un valor patrimonial i natural dels lloretencs, que el mostrem i oferim amb joia i satisfacció als nostres visitants.

Us presentem el butlletí informatiu de l'Obreria, com cada any amb ocasió de divulgar el programa dels actes de la nostra festa. En portada hem volgut destacar dues pintures amb el mateix tema, el de la nostra processó. Un va ser pintat per en Joan Sala Lloberas l'any 1965 amb el seu segell personal, i el va donar a Santa Cristina, on roman exposat al

cambril posterior de l'ermita. En homenatge seu, lamentant profundament la seva desaparició física, l'hem volgut recordar. L'altre és un quadre al pastel de Juli Borrell pintat l'any 1910, que justament quan es compleixen cent anys ha estat generosament donat també a Santa Cristina per la família Ruscalleda-Àlvarez.

Ens hem hagut d'enfrontar aquest any a la devastació que va causar la nevada del mes de març als boscos de Santa Cristina. Cap organisme de la Generalitat s'ha interessat per una zona teòricament protegida per un decret que varen dictar. Per una mínima responsabilitat però, no podíem permetre que arribessin els mesos d'estiu amb el consegüent risc d'incendis. Així, hem procedit a una neteja intensiva del bosc, que ha suposat la desviació dels recursos econòmics que havíem previst per manteniment i millora dels edificis, que hauran d'esperar.

Us convidem doncs a unir-nos als que vivim intensament aquesta festa, a participar-hi i a gaudir d'aquesta manifestació tan pròpia com és la processó marítima amb la regata S'Amorra, Amorra; la missa, l'estofat, la tornada i, per descomptat, el Ball de Plaça. Que tingueu molt bona Festa Major. ■

Xavier Crespo i Llobet
Alcalde de Lloret de Mar

Benvolguts lloretens i lloretenques,

El blau del mar i el verd del boscatge s'integren de forma excelsa al paratge de Santa Cristina, un dels racons més bells de la Mediterrània, tal com va quedar plasmat en el quadre *Catalunya* de Joaquín Sorolla.

Motiu de lloances per part de pintors i de poetes, la seva extraordinària bellesa, amb la capella de Santa Cristina, ens fa recordar que és així perquè algú se n'ha ocupat. Des de fa segles, la cura que n'ha tingut l'Obreria ha permès no només la conservació de l'entorn, del santuari, de la imatge i de la relíquia de Santa Cristina, sinó també el manteniment de les tradicions i l'organització any rere any dels actes religiosos i populars de devoció a la Santa.

Per això, al llarg dels anys, Santa Cristina ha esdevingut protectora de la gent de mar, però sobretot patrona de Lloret.

Garant d'aquestes tradicions, l'Obreria, amb nombrosos actes, acosta al poble de Lloret l'estimació per la seva patrona. En són mostres, per exemple, la celebració dels Perdots, l'aplec de sardanes del mes de maig, el cicle de Música de Santa Cristina, o les visites guiades els mesos de juliol i agost. I, més especialment, els actes del 24 de juliol, Santa Cristina, amb la passada dels obrers de la Vigília, la Processó, la regata de S'Amorra Amorra i el Ball de Plaça de la tarda.

En nom de tots els lloretencs i lloretenques, us agraïm aquesta tasca i us encoratgem a seguir amb la mateixa empenta. Per Lloret i per Santa Cristina!

Que tingueu una bona Festa Major!

Visca Lloret! I visca Santa Cristina! ■

Mn. Josep M. Castellà
Parròquia de Sant Romà

Ha arribat de nou l'estiu i, amb el mes de juliol, ja sentim més a prop la Festa de Santa Cristina.

Moltes vegades m'he qüestionat el sentit i l'opunitat de moltes de les festes tradicionals en les que es requereix la presència dels elements religiosos: misses en aplecs, benediccions d'animals o de cotxes, la presència de creus i imatges a les processons, etc. Suposo que, si el poble ho demana, deuen ser encara uns elements prou eloqüents i expressius de la religiositat d'un veïnat, d'un col·lectiu, d'una confraria.

Però la Festa de Santa Cristina és diferent i les supera a totes. No és la festa d'un barri ni d'un grupet de persones. És la Festa Gran de Lloret, la Festa Major de la nostra Vila, la festa que agrupa lloretencs d'arreu a celebrar la Patrona.

I és un plaer veure com s'hi implica gent de totes les edats, des dels petits "angelets" fins als avis carregats de records, de tradició i de voluntat per tal que la Festa perduri per moltes generacions.

I l'element religiós no hi pot faltar. Perquè a Santa Cristina cal anar-hi en processó, i ens cal mirar l'Ermita amb aquella mirada de fe amb què l'han mirat tants mariners en l'aventura arriscada de fer-se a la mar.

Viure, avui, és una aventura ben arriscada. Voldríem ajuntar la sàvia experiència dels avantpassats i el renovat atreviment dels joves. Ens caldrà mirar amb fe cap a Santa Cristina invocant la joventut i l'atreviment d'aquesta Santa: que ens encoratgi en els moments difícils i ens faci veure-hi clar enmig dels dubtes.

Pares, avis... acompanyeu els petits a Santa Cristina. Ensenyeu els vostres fills i néts a mirar cap a la nostra Ermita amb una mirada plena d'admiració i de fe.

Que tinguem tots una bona Festa Major. ■

Convocatòria de noves obreres

Reglament

- Les noies que vulguin assumir el compromís de ser Obrera de Santa Cristina durant un any, han de dirigir-se per escrit a l'Obreria de Santa Cristina, apartat de correus 455 de Lloret, o entregar personalment la carta a algun dels Obrers. Ho poden demanar totes les noies que, sense limitacions d'origen o residència, tinguin una edat compresa entre els 16 i els 22 anys al demanar la plaça, durant els mesos de novembre i desembre.
- Cal indicar a la carta el telèfon de contacte, i acompanyar la fotocòpia del document d'identitat. Les sol·licituds que no compleixin amb aquest requisit o que arribin fora de termini seran descartades.
- Seran elegides per votació secreta de la Junta d'Obrers, formada pels quatre Obrers efectius i els dos Obrers honoraris (Sr. Alcalde i Sr. Rector).
- Ostentaran el càrrec durant un any, a partir de llur presentació oficial en el transcurs de la festa religiosa dels Perdots (segon diumenge de Quaresma).
- La seva missió consistirà a col·laborar amb la seva presència personal al digne manteniment del santuari de Santa Cristina i en totes les activitats per les quals siguin requerides per l'Obreria.
- Durant la Festa de la Santa, les obreres i els obrers protagonitzaran l'ancestral Ball de Plaça o Dansa de Ses Morratxes. (Els obrers titulars, però, podran ser substituïts per joves elegits expressament per aquesta comesa.)
- Podran assistir a les assemblees amb veu però sense vot.

Recomanacions

Davant l'elevat nombre de noies que, afortunadament, aspiren al càrrec d'Obrera als últims temps, és previsible que als propers anys no es pugui complir la il·lusió de totes les aspirants, quedant fora algunes noies. Per aquest motiu i davant la dificultat i el compromís que representa pels responsables de la decisió, detallem els criteris que actualment són tinguts en consideració a l'hora de votar a les futures obreres. A títol enunciatiu i sense ordre, són aquests:

- Edat (calculada a 31 de Desembre de l'any en que es sol·licita).
- Número de sol·licituds presentades.

- Vinculació de la sol·licitant amb l'Obreria
 - Presència que ha tingut en els actes organitzats per l'entitat (Festa Major, Perdots, concerts, altres actes).
 - Contingut del redactat.
- No es té en consideració l'originalitat de la carta en quant a mitjans gràfics o d'estil; es valora que les cartes siguin signades (algunes no ho són), i preferentment que estiguin escrites a ma. Es recomana indicar l'adreça de correu electrònic si se'n disposa.
- Les Obreres en ser escollides contrauen un compromís amb l'Obreria que va més enllà de ser protagonistes del Ball de Plaça, i han de representar dignament a l'Obreria.
- ### Relació d'activitats on es requereix la presència de les Obreres de Santa Cristina
- Festa dels Perdots.
 - Un diumenge d'abril, presència a l'ermita per la Marxa de les Ermites (8,30 a 11).
 - Primer diumenge de maig, presència a l'ermita durant l'Aplec de la Sardana.
 - Assaigs del Ball de Plaça. Des de l'1 al 23 de Juliol, di lluns a divendres, de 22 a 24 h. aproximadament.
 - Primer o segon diumenge de Juliol, trobada anyal d'Ex-Obreres.
 - Assemblea prèvia a la Festa Major, un diumenge anterior, a migdia.
 - 23 de Juliol. A la tarda, condicionar la plaça del pi per l'estofat. A les 22 h., passada pels carrers de Lloret.
 - Dia de Santa Cristina. Processó i Ball de Plaça. Sopar a la plaça del pi.
 - 26 de Juliol. Ball de Plaça a l'Hospital (16:30) i a la plaça amb la Confraria de Sant Elm.
 - Concerts a Santa Cristina. Repartir cartells els dies previs. Tres o quatre divendres d'Agost a la nit (a confirmar). S'ha de ser a Sta. Cristina una hora abans de l'inici dels concerts, que normalment comencen a les 22:30.
 - Concert de Nadal a l'ermita, divendres o dissabte nit, una setmana o dues abans de Nadal.
 - Uns dies abans dels Perdots i de Santa Cristina: neteja i condicionament de l'ermita.
 - Assemblea anyal de l'Obreria. Un o dos diumenges abans dels Perdots, a les 11.
 - Concert dels Perdots, a l'església parroquial, el dissabte abans dels Perdots.
 - Festa dels Perdots.
 - I aquelles activitats que eventualment puguin sortir. ■

Festa Major 2010 Programa d'actes

Actes organitzats i patrocinats per l'Obreria de Santa Cristina

Divendres, 23 de juliol Vigília de Santa Cristina

- A les 22 h** **"PASSADA"** dels Obrers de Santa Cristina pels principals carrers del poble, anunciant la festa.
- A les 22.30 h** Sorteig de l'**ordre de sortida** dels llaguts de la regata de Santa Cristina.
- TOQUEN A CÓRRER** popular i a continuació **AUDICIÓ DE SARDANES** per la ORQUESTRA BISBAL JOVE, a la plaça de la Casa de la Vila.

Dissabte, 24 de juliol Festa de Santa Cristina

- A les 7.30 h** **"PASSADA"** dels Obrers de Santa Cristina, anunciant la sortida de la processó.
- A les 8 h** Sortida de la **PROCESSÓ** de l'església parroquial fins a la platja, per anar, per mar, a l'ermita de Santa Cristina.
- Celebració de la **regata de llaguts "S'AMORRA, AMORRA"**, en acabar el cant de la "Salve".
- Tot seguit, en el santuari, **MISSA SOLEMNE**, amb acompanyament del cor parroquial "Alba de Prima".
- Veneració de "Sa Relíquia" i cant dels goigs.
- Estofat tradicional**, a la sortida, a la plaça del Pi, ofert als mariners, vogadors i autoritats convidades.
- A les 12 h** Tornada de la **PROCESSÓ** a la platja de Lloret.
- Segona versió de la regata "S'AMORRA, AMORRA"** amb els llaguts amb tripulacions femenines. Processó fins a l'església parroquial.
- A les 19.30 h** **BALL DE PLAÇA** o "DANSA DE LES ALMORRATXES" per les quatre parelles d'Obrers de Santa Cristina, davant de la Casa de la Vila.
- A les 20 h** **AUDICIÓ DE SARDANES** a la mateixa plaça de la Casa de la Vila, per la ORQUESTRA BISBAL JOVE. ■

Aquests actes són patrocinats per l'Obreria amb la col·laboració de l'Ajuntament per la seva infraestructura i ajut de Brigada i Policia local.

Ordre de la processó de Santa Cristina

Anada i tornada

Anada, de la parròquia a la platja de Lloret

1. **CREU**
Escolans
COR ALBA DE PRIMA
2. **Banderes antigues (grans):**
Senyera de Catalunya
Bandera de Lloret, verda i blanca (Ajuntament)
Bandera de Sant Isidre, groga (Sant Romà)
Bandera de Sant Jordi, blanca amb creu vermella (Club Nàutic)
Bandera de Sant Roc, verda (Casinet)
Bandera blava i taronja (Gremi d'Hotelers)
Bandera de Sant Elm, blau fosc (Confraria de Sant Elm)
Bandera de Sant Pere, blau cel (Confraria de Pescadors)
Bandera de Ses Obreres, blanca (Es Vano)
Bandera de Santa Cristina, grana (Obreria de Santa Cristina)
3. **Bandera BLANCA I VERDA - LLORET**
AJUNTAMENT
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
4. **Bandera GROGA - SANT ISIDRE**
SANT ROMÀ
Tripulacions femenina i masculina
5. **Bandera BLANCA AMB CREU VERMELLA - SANT JORDI**
CLUB NÀUTIC
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
6. **Bandera VERDA - SANT ROC**
CASINET
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
7. **Bandera BLAVA I TARONJA**
GREMI D'HOTELERS
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
8. **Bandera BLAVA - SANT ELM**
IMATGE DE SANT ELM
CONFRARIA DE SANT ELM
Tripulacions femenina i masculina
9. **Bandera BLAU CEL - SANT PERE**
IMATGE DE SANT JAUME
CONFRARIA DE PESCADORS
Tripulacions femenina i masculina
10. **Bandera BLANCA - SES OBRERES**
ES VANO
Tripulacions femenina i masculina
11. **Bandera GRANATE - OBRERIA SANTA CRISTINA**
OBRERIA DE SANTA CRISTINA
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
12. **MARABADESSA I ÀNGEL PORRER**
13. **OBRERES I ANGELETS**
14. **OBRERS DE SANTA CRISTINA**
IMATGE DE SANTA CRISTINA
Portadors, balladors Ball de Plaça
15. **Sr. RECTOR AMB SA RELIQUIA**
16. **MÚSICS**
17. **AUTORITATS I CONVIDATS**
18. **PÚBLIC QUE SEGUEIX LA PROCESSÓ**

Tornada, des de la platja fins l'església parroquial

1. **CREU**
Escolans
COR ALBA DE PRIMA
2. **Banderes antigues (grans):**
Senyera de Catalunya
Bandera de Lloret, verda i blanca (Ajuntament)
Bandera de Sant Isidre, groga (Sant Romà)
Bandera de Sant Jordi, blanca amb creu vermella (Club Nàutic)
Bandera de Sant Roc, verda (Casinet)
Bandera blava i taronja (Gremi d'Hotelers)
3. **Bandera de Sant Elm, blau fosc (Confraria de Sant Elm)**
IMATGE DE SANT ELM
CONFRARIA DE SANT ELM
4. **Bandera de Sant Pere, blau cel (Confraria de Pescadors)**
IMATGE DE SANT JAUME
Portadors, Confraria de Pescadors
5. **Bandera de Ses Obreres, blanca (Es Vano)**
6. **Bandera de Santa Cristina, grana (Obreria de Santa Cristina)**
7. **MARABADESSA I ÀNGEL PORRER**
8. **OBRERES I ANGELETS**
9. **OBRERS DE SANTA CRISTINA**
IMATGE DE SANTA CRISTINA
Portadors, balladors Ball de Plaça
10. **Sr. RECTOR AMB SA RELIQUIA**
11. **MÚSICS**
12. **AUTORITATS I CONVIDATS**
13. **PÚBLIC QUE SEGUEIX LA PROCESSÓ**

Recomanacions

A les embarcacions:

- Cal que les embarcacions de gran tonatge vigilin els cops de mar que originen per tal de no posar en perill les altres barques.
- L'embarcació capitana, que és la que porta la imatge de Santa Cristina a bord, anirà sempre al capdavant de la processó. Per a un major ordre, les altres barques procuraran seguir-la.
- A la vista de Sant Pere del Bosc la processó s'atura; es canta la Salve i els llaguts es situaran a banda i banda de la nau "capitana". En aquest moment, es prega el màxim de silenci i recolliment.
- Després del cant de la Salve, es donarà sortida a la regata "S'amorra, amorra". El romiatge marítim es reprendrà darrera dels llaguts, sempre vigilant la posició de l'embarcació capitana, que és la que marcarà el ritme i que ningú no podrà avançar sota cap concepte. Igualment, en cap circumstància, es podrà avançar el darrer llagut ni envair el camí de cap altre.
- Un cop arribats a terra els llaguts, amorraran primer la nau capitana i l'embarcació que porta les autoritats i, successivament, els diversos creuers i embarcacions que porten la resta de la gent.
- A la tornada, la regata davant la platja de Lloret serà amb tripulacions femenines.

Al Ball de Plaça:

- Aquest any ha estat regulat l'accés dels fotògrafs a la plaça durant el Ball de Plaça del dia 24. Només hi podran accedir els fotògrafs que prèviament hagin obtingut i exhibeixin l'acreditació de l'Obreria, condicionada a que els seus moviments no interfereixin en la bellesa i visió de conjunt de la dansa.

Gràcies a tothom per la comprensió i la col·laboració. ■

Lloret i Bolsena: l'agermanament segueix viu

Salvador Palaudelmàs
Obreria de Santa Cristina

Els passats dies 18 al 21 d'abril hem tingut entre nosaltres un grup de setanta veïns del municipi italià de Bolsena, agermanat amb el nostre municipi des de l'any 2007. El grup es componia principalment per jubilats i una colla de puntaires, a més del seu alcalde, dos regidors i algunes persones més. El nostre ajuntament va coordinar la trobada d'aquest col·lectiu amb la gent del Casal del Jubilat i de l'Associació de Puntaires de la nostra vila.

Recordem que Bolsena és la població on la història situa el naixement, vida i mort de la nostra patrona comuna: Santa Cristina. Aquest va ser el nexa comú que va impulsar l'agermanament de les dues poblacions, i per aquest motiu a l'Obreria de Santa Cristina ens omple de goig comprovar que, tant des de Lloret com des de Bolsena, segueix viva i intensa la flama d'aquesta relació cordial entre els nostres pobles.

Dels actes programats, el que hem viscut més directament i podem relatar ha estat la visita dels italians a Santa Cristina. Vàrem comptar amb la inestimable col·laboració de l'amic Mario Zucchitello, el "tossenc italià" que ens va facilitar la comunicació amb els visitants per explicar-los uns apunts de la història del paratge, l'ermita i la devoció a la santa de Bolsena i patrona de Lloret. Constatem la sorpresa d'alguns bolsenesos en trobar a Lloret la relíquia del crani de la santa (recordem que a Bolsena guarden molts ossos trobats a la seva tomba, excepte aquesta part del cos). Una senyora amb certa indignació, preguntava si els hi havíem robat, atès que si era autèntic forçosament havia sortit de Bolsena. Sobre aquest punt, cal remuntar-nos al temps en què Lloret va aconseguir aquesta relíquia, l'any 1783, "extret de llocs autèntics" segons l'Arquebisbe Colossense que certificava l'autenticació. Era habitual extreure restes de les catacumbes de Roma, com s'havia fet l'any 1708 amb un fèmur de la santa, procedent de les catacumbes romanes de Calixt, on hi ha inscripcions paleocristianes que esmenten el nom de Cristina. El cas és que l'arribada a Lloret d'aquesta relíquia va intensificar encara més la devoció a Santa Cristina entre els nostres avantpassats.

Els bolsenesos ens varen visitar en dos grups. El clima va ser esplèndid, i el nou alcalde de Bolsena que ens

Visita del mes d'abril.

visitava per primera vegada, en arribar a la plaça del pi i contemplar la vista sobre Treumal i s'Agüia, va exclamar: "Paradisiaco". Dins l'ermita i de forma espontània, els italians es varen posar a cantar els seus Goigs a Santa Cristina: confesso que vaig sentir una enveja sana. Per finalitzar la visita, els vàrem mostrar la sala de reunions amb les almorratxes antigues, vanos, fotos del Ball de Plaça, i es va projectar un reportatge sobre la processó i el Ball de Plaça, amb la banda sonora en italià. Els nostres visitants varen sortir molt satisfets, disposats a fer la visita dels jardins de Santa Clotilde aquella mateixa tarda.

Visita del mes de juny.

Al mes de juny, una expedició de lloretencs va visitar Bolsena amb ocasió de la festa del Corpus, en què tots els carrers del poble són recoberts de catifes de flors: la seva "infiorata", de la qual ens en varen donar una mostra per Sant Jordi de l'any 2007, amb aquella esplèndida catifa a la plaça de la Vila. Es va tractar d'una tornada d'aquesta visita, composada bàsicament per la gent del Casal del Jubilat, i les puntaires de Lloret.

I del 24 al 27 de juny, de nou un grup de bolsenesos ha visitat Lloret. En aquesta ocasió per jugar un torneig de futbol base a tres bandes, amb els equips de Lloret i de Cúllar, l'altra població amb la qual estem agermanats de fa ja uns quants anys, i amb la que hi ha tants vincles. El dia 25 l'Obreria organitzà el seu trasllat perquè coneguessin l'ermita i la finca de Santa Cristina. Vàrem comptar amb la col·laboració de Viajes Marítimos per l'anada i Autocars Mas per la tornada.

Celebrem doncs aquests contactes, que ens proposem mantenir i potenciar en tot el que ens sigui possible. ■

Temporada 2009 pel Club Rem Santa Cristina, més que un club esportiu!

La temporada 2009 ha estat una molt bona temporada per nostre club tant a nivell de resultats en les competicions oficials com a nivell de participació i impulsors d'activitats relacionades amb el món del rem amb l'objectiu primordial de fomentar la pràctica d'un esport d'arrel popular i tradicional català, com és el rem a Lloret de Mar, a través de la cultura de l'esport.

Durant la temporada 2009, el Club Rem Santa Cristina ha tingut un total de 90 remers i s'ha competit en les categories de sènior masculí i femení, juvenil masculí, cadet femení i infantil i alevins mixt.

Hem estat present en les següents competicions:

DESCENS DEL ORIA DE TRAINERAS. Competició que es celebra el mes de febrer a Orio (País Basc) on els equips bascos competeixen en traineres (embarcació típica de la costa cantàbrica amb una tripulació de tretze vogadors i un timoner) i els clubs catalans en llagut català i llaüt mediterrani. En els últims anys, en aquesta competició hi ha hagut una àmplia representació dels equips catalans. Aquests recorren una distància de 4.000 metres. En l'edició celebrada l'any 2009, la categoria sènior masculí del Club Rem Santa Cristina va assolir la tercera posició entre els equips que competien en llaüt.

III CAMPIONAT D'ERGÒMETRE PER EQUIPS – REGATA LLARGA DISTANCIA. Competició que es celebra des de fa uns 3 anys al mes d'abril i en la que consta de dues proves.

Primera prova: l'ergòmetre, aparell que simula bàsicament el moviment de rem, però on el banc és mòbil, la qual cosa, als que remen en llagut català, els representa un handicap, ja que al llagut català el banc és fix. El recorregut que s'ha de completar és de 3.000 m, rellevant-se tots els integrants de l'equip de manera ràpida i eficaç. Segona prova: llarga distància amb llagut, amb una sortida llançada (la barca ja ve embalada) es recorren 3.000m fent un parell de girs.

La competició celebrada el 19 d'abril 2009, el Club Rem Santa Cristina va aconseguir la 1a posició en categoria sènior femení, per tercer any consecutiu, i la 3a posició en categoria sènior masculí.

CAMPIONAT CATALUNYA DE BATELS. Aquest campionat ha arribat a la cinquena edició, celebrada a Banyoles. Resultats: 2a posició per l'equip juvenil masculí i sènior femení.

VII LLIGA CATALANA DE LLAGUT CATALÀ. Compta amb diverses regates celebrades en diferents poblacions de la costa catalana, aquesta temporada ens ha portat a les poblacions d'Empuriabrava, Premià de Mar, Blanes, Cambrils, Deltebre i Lloret de Mar. Resultats: 2a posició per la categoria sènior femení i infantil mixta; 3a posició per la categoria juvenil masculí i 4a posició per la categoria cadet femení.

XVI CAMPIONAT DE CATALUNYA DE LLAGUT CATALÀ. Competició celebrada el 23 d'agost de 2009 a la població de Roses. Resultats: 2a posició per la categoria juvenil masculí i 3a posició obtinguda per categories infantil, cadet femení i sènior femení.

REGATES DE LLAÜT MEDITERRANI. Regates preparatòries per al Campionat d'Espanya. Enguany s'ha realitzat la cinquena edició i anteriorment 11 Copes d'Espanya entre les 4 comunitats del mediterrani.

V CAMPIONAT D'ESPANYA DE REM EN BANC FIX – MODALITAT: LLAÜT MEDITERRANI. Competició que es dur a terme el primer cap de setmana d'octubre a la població de Sant Carles de la Ràpita, en el qual hi participen clubs d'arreu d'Espanya. Resultats: 5a posició per la categoria juvenil masculí. Sènior masculí i femení 11a i 9a posició.

II REGATA DE LA BANDERA DE LA KONTXA FEMENINA. La "Bandera de la Kontxa" és una competició que se celebra al setembre a la badia de la Kontxa de Sant Sebastià (País Basc), celebrada des de 1879 en categoria masculina i des del 2008 en categoria femenina. El setembre de 2008, s'organitza la primera Bandera femenina de la regata, amb 8 equips, dos dels quals catalans.

Ambdues edicions, el Club Rem Badalona com a club convidat, ha ofert la possibilitat a participar-hi a vogadores del nostre equip sènior femení.

SELECCIÓ CATALANA DE REM. La temporada 2009 ha estat la primera vegada en que s'ha creat una selecció catalana en aquest esport. El Club Rem Santa Cristina està molt orgullós de tenir com a entrenador la persona seleccionada per la Federació Catalana de Rem per a iniciar aquest projecte. Tanmateix, 9 vogadors del nostre club varen superar les proves i varen ser seleccionats per formar part de la Selecció Catalana de Rem, 4 vogadors en la categoria sènior masculí i 5 vogadores en la categoria sènior femení.

Aquesta selecció ha realitzat dues competicions amb equips de la comunitat valenciana. Una competició celebrada al riu Ebre a la localitat d'Amposita i una segona competició a Alacant.

Club Rem Santa Cristina, més que un club esportiu campió, és una entitat cultural i social, que amb l'objectiu de motivar la pràctica d'aquest esport entre els més joves, organitza i participa activament en varies.

ESCOLA DE REM. Per tal de promoure la cultura de l'esport i la formació dels més joves i fomentar la pràctica d'un esport d'arrel popular i tradicional català, el nostre Club ha volgut crear l'Escola de Rem.

Cert que la pràctica del rem es concentra bàsicament en la temporada primavera-estiu, però és molt important un treball previ de desenvolupament físic i de treball de la tècnica per poder arribar a l'aigua i vogar amb qualitat. Per això, el Club Rem Santa Cristina ofereix als més petits la possibilitat d'inciar-se en el món del rem també durant els mesos d'hivern.

En aquests mesos, a les instal·lacions del gimnàs, els nois i noies seguint les instruccions dels entrenadors van aprenent els aspectes més tècnics d'aquest esport i alhora gaudeixen de totes les virtuts que proporciona un esport en equip.

Als mesos d'estiu se'ls ofereix posar en pràctica els coneixements assolits participant en diferents competicions com a categories alevins, infants o cadets.

IV CAMPIONAT ESCOLAR DE REM-ERGÒMETRE. El Club Rem Santa Cristina és el promotor d'aquest Campionat Escolar junt amb l'àrea d'Educació, el Pla Educatiu d'Entorn i la col·laboració de l'àrea d'Esports de l'Ajuntament de Lloret de Mar, la Federació Catalana de Rem, el Consell Comarcal de La Selva.

La quarta edició d'aquest campionat es va celebrar el diumenge 31 de maig de 2009 i hi varen participar un total de 420 infants de diferents escoles de Lloret de Mar.

S'AMORRA AMORRA I ACTES DE LA FESTA MAJOR. La regata coneguda per "S'Amorra Amorra", segons Galceran, historiador de la vila, data del segle XIX. Aquesta festa recuperada des de l'any 1987 que se celebra dins els actes de la Festa Major de Lloret de Mar i que hi participen les nou entitats de rem a la vila. El vogadors de la categoria sènior masculí del Club Rem Santa Cristina han estat els vencedors d'aquesta regata, any rere any, des de l'any 2002.

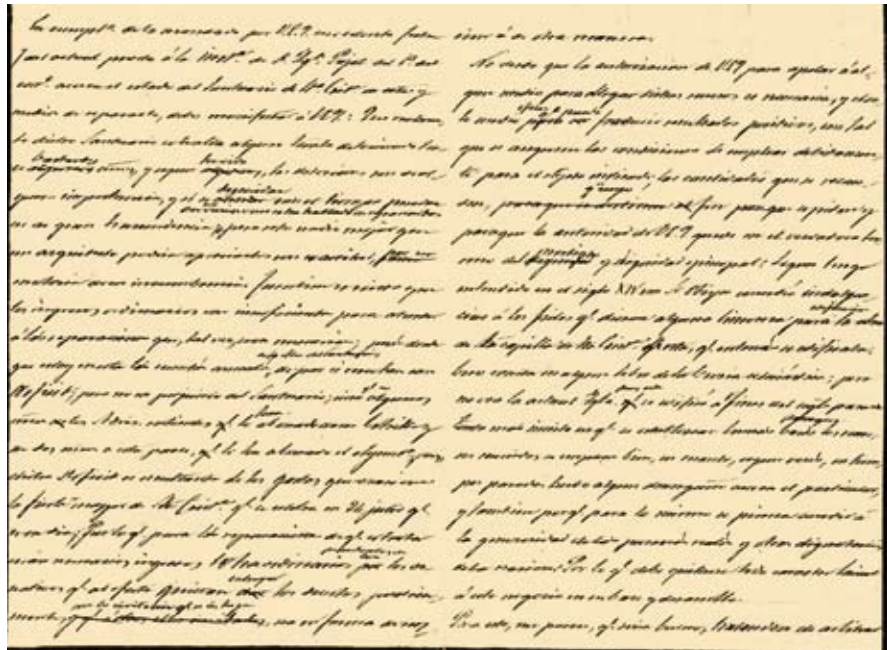
Enguany, el Club Rem Santa Cristina va realitzar la compra d'un nou llagut que va batejar amb el nom de Marc "Kitus" en memòria del nostre company i amic que ens va deixar fruit d'un tràgic accident. Amb aquest detall, volem retre-li un petit homenatge, per que sempre segueixi vogant amb nosaltres.

Un any més, per seguir creixent com entitat esportiva i social, el Club Rem Santa Cristina agraeix i felicita la tasca de tots els vogadors i vogadores que han format i formen el Club i agraeix molt sincerament la col·laboració que any rere any reben de tots els que no voguen però que formen part i estan vinculats a aquest projecte i ajuden a fer gran la nostra entitat. ■

Pinzellades d’història del santuari

Joan Domènech i Moner

Cada any l’Obreria de Santa Cristina m’esperona per trobar algun document més o menys inèdit que pugui aportar alguna notícia diferent per publicar en el butlletí de la Festa Major. No es tracta de grans descobriments sinó de petits detalls, si voleu, que ajuden, això sí, a definir millor la gent i les èpoques. Hi ha documents que requereixen molta dedicació i que cal anar interpretant a poc a poc. N’hi ha d’altres més fàcils que es poden comentar més ràpidament. El treball d’avui parteix del borrador d’una carta feta pel rector Joan Delclòs. Algun dia, algun dels que ens dediquem a tractar la història de la vila –i m’agradaria que ja sortís gent jove a la palestra– haurem d’intentar fer el rectorologi lauretà i agafar i estudiar a fons alguna de les figures cabdals. Hi ha feina a fer si ens remuntem, per exemple, a mossèn Jaume-Felip Gibert (rector de Lloret entre 1591 i 1608), un humanista importat pràcticament desconegut, autor d’obres de gramàtica llatina –alguna de les quals es conserva a la biblioteca del seminari de Girona–, i anem acostant-nos a través de Mn. Joan Llorens (rector de Lloret gairebé a continuació de l’anterior), passant per Josep Rovirola i Ros, a les primeres dècades del segle XVIII –tots tres clergues, autors d’unes Consuetes interessantíssimes–, passant per Mn. Joaquim Torramilans, que exercí el rectorat en temps de la Guerra del Francès, i seguint per Mn. Carles Geronès, Mossèn Joaquim Coch, que morí el 1854 contagiats per la pesta quan complia l’obra de misericòrdia d’enterrar els morts, Mn. Ramon Macià, reputat teòleg que fou director del Col·lell i que guanyà per oposicions la parròquia de Lloret l’any 1858, on morí deu anys després, el més amunt esmentat Mn. Joan Delclòs, que vingué a Lloret al voltant del 1868 i deixà la vila en esser nomenat canonge de la Seu gironina l’any 1895, i algun altre.

Reproducció parcial de l'esborrall de carta adreçada al Bisbe pel rector Delclòs el 12 d’abril de 1891.

Fiquem-nos avui a l’època de Mn. Joan Delclòs per saber com estava el santuari. Ens ha arribat a les mans, com dèiem. un document que no és altra cosa que la carta –tota ribetejada de negre pel rigorós dol– en la qual Laureà Delclòs, nebot del clergue, li fa saber des de Peralada la mort d’una altra neboda, germana del notificant, ocorreguda a les sis del matí del dia 7 d’abril de 1891. El rector lloretenc, al cap d’escassos dies, fa servir les altres tres cares del full de paper en forma de díptic, per escriure l’esborrall que vol adreçar al bisbe de Girona, en aquells moments Tomàs Sivilla i Gener (que ho fou des de 1876 a 1906), per raonar la instància que devia trametre al prelat l’Obrer Major Agustí Pujol. El rector lloretenc també està preocupat pel deteriorament que sofreix el santuari, però sobretot per la inversió que cal fer-hi, que requereix ingressos extraordinaris que, al seu judici, requereixen la intervenció del bisbe perquè la recaptació pugui tenir més èxit. Segons ell, els comptes de l’Obreria es tanquen sempre amb dèficit pel que costa la festa del 24 de juliol i sort n’hi ha que, a vegades, els propis Obrers de la seva butxaca, o l’Ajuntament de les arque municipals, aflluxen la mosca. Sembla, de totes maneres, que el rector té algun recel sobre l’administració, i que, en cas d’obrir una col·lecta per a les obres que caldria fer, proposa que s’incorpori a la comissió econòmica Mn. Narcís Domènech i Parés, canonge que fou a Santo Domingo al voltant de 1865 dins

l’òrbita del pare Claret i que llavors exercia el sacerdoci a Lloret, on havia fundat, també, el “Colegio Lauretano” (al solar de propietat seva on ara és la plaça dels Germans Maristes o de la Magnòlia). Domènech era també el capellà habitual de les monges del Cor de Maria que precisament el rector Mn. Joan Delclòs, influent sobre el fundador de la congregació Mn. Joaquim Masmitjà, havia aconseguit portar a Lloret. Per l’esment de la carta, potser Mn. Joan Delclòs pensa –sense dir-ho– que si cal posar-hi alguna pesseta el canonge Domènech, que ha participat i participarà en diverses obres pietoses i de caritat, no es farà pregar, sobretot si l’Estat li paga les rendes que li devia de la seva estada a l’illa del Carib, com consta en algun document. Observi el lector que, mentre que per salvar l’ermita i la finca de la desamortització (al voltant de 1842) es va invocar constantment el fet

que era del poble i es va posar els lloretencs seglars com a protagonistes, el rector Delclòs és més partidari, ara, de no esmentar gaire els laics i fer portar la veu cantant als clergues i bisbes, sobretot perquè ajudin econòmicament “personas reales y otros dignatarios de esta nación”. No sé si el bisbe era gaire permeable als suggeriments, perquè el rector no s’està de dir-li tot el que cal fer i enumerar-li els articles que ho recolzen i tot...Per cert. Han passat els anys, i els problemes es demostra que sempre són els mateixos. Fixi’s el lector que ja l’any 1887 s’havia de posar una “verja de hierro en la entrada de dicho santuario para evitar las profanaciones.” Els imbècils han existit sempre.

Vegem la carta (l’original de la qual, en esser un esborrall, està escrit en una caligrafia petita, infernal, que requereix temps, paciència i bona vista).

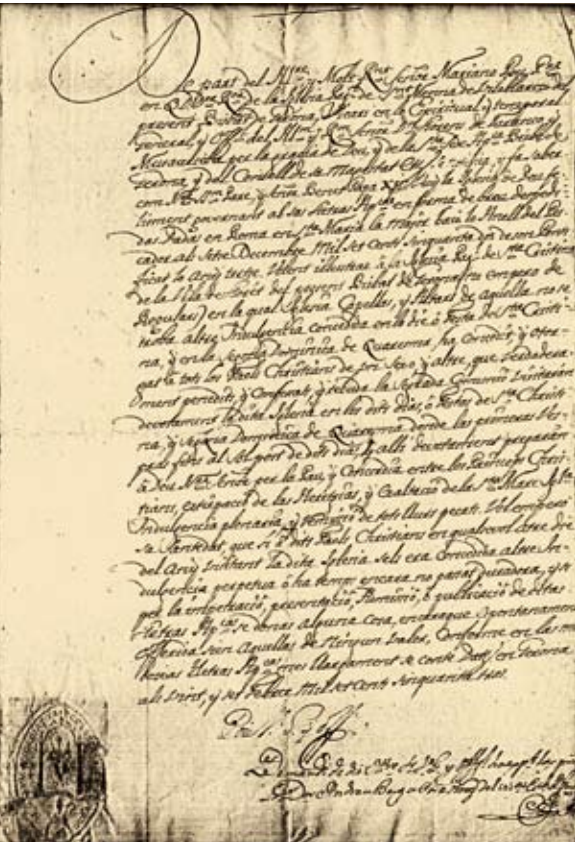
“En cumplimiento de lo mandado por Vuestra Excelencia Ilustrísima. en reciente fecha 7 del actual pronta a la instancia de Don Agustín Pujol del primero del corriente, acerca del estado del santuario de Santa Cristina de ésta y medios de repararlo, debo manifestar a V.E.I: que referente a dicho santuario se halla algún tanto deteriorado hace bastantes años y, según he oído, las alteraciones son de alguna importancia y si se descuida, con el tiempo, podrán ser de gran trascendencia; por eso varias veces se ha hablado de repararlos, pero esto nadie mejor que un arquitecto podría apreciarlo con exactitud, por eso incitaría dicha incumbencia. También insisto que los ingresos ordinarios son insuficientes para atender a las reparaciones que, tal vez, eran necesarias; pues desde que estoy en ésta, las cuentas cerradas de la Administración del santuario de por sí resultan con déficit, pero no en perjuicio del santuario sino que en algunos años los administradores salientes lo han abonado de su bolsillo y de dos años a esta parte lo ha abonado el Ayuntamiento, pues dicho déficit es el resultado de los gastos que ocasiona la fiesta mayor de Santa Cristina que se celebra en 24 de julio, que es su día; por lo que para la reparación de que se trata serán necesarios ingresos extraordinarios procedentes de los donativos que al efecto quieran entregar los devotos penitentes por la invitación que se les haga sea en forma de remisión o de otra manera.

No dudo que la autorización de V.E.I. para apoyar a algún medio para allegar dichos recursos es necesaria y el solo medio eficaz que puede producir resultados positivos, con tal que se aseguren las condiciones de cumplir debidamente para el objeto indicado las cantidades que se recauden y a cuyo fin se pidan y para que la autoridad de V.E.I. quede en el verdadero terreno de prestigio y dignidad episcopal. Según tengo entendido, en el siglo XIV un Sr. Obispo concedió indulgencias a los fieles que dieran alguna limosna para la obra de dicha capilla de Santa Cristina de ésta, que entonces se edificaba, como consta en algún libro de la Curia eclesiástica. Pero no era la actual iglesia, pues ésta se edificó a fines del siglo pasado. Tanto más insisto en que se establezcan buenas bases para que los recursos reunidos se empleen bien, en cuanto, según voces, en tiempos pasados hubo algún desengaño acerca del particular; y también porque

para lo mismo se precisa acudir a la generosidad de las personas reales y otros dignatarios de la nación. Por lo que debe quitarse todo carácter laical a este negocio en su base y desarrollo.

Para esto me parece que sería bueno, tratándose de arbitrar recursos extraordinarios para gastos excepcionales en Santa Cristina, que, además de los actuales 4 administradores (a los cuales debería ordenarles que se renovaran en el tiempo acostumbrado mayormente) se nombrara tesorero el Rdo. Narciso Doménech, quien no debería sacar de los fondos ninguna cantidad sin el vº bº o pagará del cura párroco y a todos recordar el artículo 6º del convenio adicional de 1859, cert. 4ª y párrafo 2º, acta núm. 25, del novísimo Concordato, resolución 13ª, 14ª y 15ª del Sínodo Diocesano de 1854 y mandato 18 de la santa visita de Lloret en 23 de marzo de 1873. También creo que sería oportuno, aprovechando la ocasión, recordar el cumplimiento del decreto de V.E.I. de fecha 14 de octubre de 1887 sobre construcción de una verja de hierro en la entrada de dicho santuario para evitar las profanaciones de que se le había dado noticia. 12 abril 1891.”

És evident que el rector lloretenc, en recordar al bisbe la concessió d’indulgències feta pel seu predecessor en el segle XIV (ens n’hem fet ressó amb la transcripció dels documents corresponents en opuscles d’anys anteriors) sembla incitar-lo a prendre la mateixa resolució. De fet, els obrers lloretencs havien anat demanant periòdicament la renovació d’aquestes gràcies i n’hi havia testimonis relativament recents. En efecte, el vicari general del bisbe gironí Lorenzo Taranco i Masaurieta, (que ocupà la seu episcopal entre 1745 i 1756 i en el document apareix amb el nom de pila sorprenentment

Document de concessió d’indulència plenària del Papa Benet XIV de 1753.

traduït al català en forma de Llorenç), havia fet públic el 27 de febrer de 1753 unes lletres apostòliques en forma de breu donades a Roma pel papa Benet XIV en les quals concedia “*a tots los faels christians de un sexo y altre, que verdaderament peneditis y confessats y rebuda la sagrada comunió visitaran devotament la dita iglésia en las Festas de Santa Christina y segona dominica de Quaresma, desde las primeras vespras fins al sol post de dits dias y allí pregaran devotament a Déu Nostre Senyor per la Pau y Concòrdia entre los Prínceps Christians, extirpació de las Heretgias, y exaltació de la Sta. Mare Iglésia indulgència plenària y remissió de tots llurs pecats.*”

Mort el bisbe Taranco, el seu sucesor Manuel Antonio de Palmero y Rallo (bisbe entre 1756 i 1774) devia renovar la concessió d'indulgències, però “*los Pabordes de la Capilla de la Virgen y Mártir Sta. Christina,*” encara en volen més i recorren al bisbe de Vic Bartholomé Sarmenter perquè “*se digne concederles las indulgencias que sean de su mayor agrado por todas las vezes que sus devotos resaren ante esta santa imagen (...) la oración a V.S.I. bien vista, Y assi mismo por todas las vezes que leyeren, cantaren o hiziesen leer y cantar cualquiera de las coblas de los Gozos de la referida Santa, ya aprobados por el santo tribunal, como las ha concedido el Illmo. Sr. Dn Manuel, obispo de Gerona....*” I el bisbe de Vic, el 10 de desembre de 1758 contesta efectivament: “*Concedense las indulgencias que en el retroscrito memorial suplican los oradores y que en el memorial presentado al Illmo. Sr. Obispo de Gerona se conceden.*”

Ignorem quines obres van portar problemes i quina recaptació va prestar-se a algun desengany com apunta el rector Joan Delclòs a la carta de 1891. A l'ermita de Santa Cristina hi ha un imprès emmarcat on figuren detallats els 1002 duros amb 17 rals i 3 morabetins que es van recollir voluntàriament el novembre de 1855, sota la supervisió de l'administrador Joan Baptista Conill. Jaume Taulina va aportar 112

Document de concessió d'indulgències pel bisbe de Vic, de 1758.

duros i 2 rals, Climent Lluhí 94 duros i 2 rals , el propi Joan Baptista Conill 70 duros, 7 rals i 3 morabetins, Manuela Xiqués de Llopart 40 duros i 16 rals, Josep Marlès i Salvador Albà 32 duros cadascun, Reparada Mauri 30, els germans Josep, Agustí i Pau Domènech, 24 duros cada un, Romà Baldrich i Esteve Capdevila 20 duros cadascun, Narcís Gelats i Josep Burcet, conjuntament, 20 duros, Romà Macià, Antonio Pareto, Francesc Conill, el rector Joaquim Coch, Nicolau Font (“*el Conde*”), i Ventura Mundo, setze duros per persona, hi ha 39 aportacions de 8 duros cada una (d'Onofre Poch, Joan Bta. Surís, Sebastià Agramunt, Josep Mataró, Narcís Albà, Salvador Surís, Joan Durall, Narcís Macià, Joan Domènech, Joan Domènech i Garriga, Antoni Surís, Josep Sala, Salvador Botet, Agustí Galí, Antoni Mataró, Silvestre Parés, Joan Baptista Guinart, Joan Bta. Rissech, Joan Bta. Robert, Guerau Sala, Joaquim Campderà, Baldiri Llobet, Bonaventura Conill, Francesc Botet, Antoni Vilà, Rosa Pujol, Silvestre Austrich, Francesc Garriga, Joaquim Durall, Joaquim Surís, Joaquim Parés, Sebastià Baldrich, Josep Durall, Joaquim Terrats, Pelegrí Pujol, Joan Bta. Galí, Agustí Font, Antoni Garriga i Joan Bta. Mataró), Antoni Vidal aporta 6 duros, Francesc Sala dóna 5 duros i 18 rals, Ventura Surís 5 duros i 14 rals, Joan Barnés, Agustí Tomàs i Maig, Josep Casanovas i Macià, Pau Fàbregas i Joan Bta. Casanovas aporten 4 duros cadascun, Socors Mataró, Joaquim Passapera i Joan Parés i Moré, 2 duros per barba, Antoni Vila-rubí i Josep Servià 1 cadascun, i Eulàlia Vilallonga i Narcís Rodes aporten cadascun la quantitat de 19 rals que, en el cas del notari (Rodés) potser és el valor de l'escriptura de donar-ne fe que no va cobrar. Ens hem permès referir els noms dels devots donants, perquè hi ha els cognoms més habituals de Lloret i els de mariners i amercanos destacats, sobre cadascun dels quals es podria dir alguna cosa.

Aquesta quantitat va servir per fer unes obres “*para evitar la ruína de la capilla y mejorar sus accesorios*”. Sorpren, però, que encara no quaranta anys després, ja tornés estar l'ermita molt perjudicada. S'havien fet defecuosament i d'aquí vindria el desengany a què fa referència el rector Delclòs? Potser no ho aclarirem mai. Els anys i les inclemències del temps en un edifici en un descampat són, però, factors a tenir en compte. En tot cas, ens permetem acabar aquesta pinzellada sobre la història del santuari de Santa Cristina amb un toc d'humor (si no hi hagués un drama al darrera). El rector es queixa al Bisbe que els Obrers no han estat renovats com caldria preceptivament...No us sona d'alguna cosa això? Sortosament, els pobres quatre Obrers de Santa Cristina, renovats o no, no havien d'emetre sentència sobre cap estatut! ■

Joan Sala Lloberas

Obreria de Santa Cristina

El 15 de març ens deixava en Joan Sala Lloberas, amb 85 anys en els que ha viscut intensament dues grans passions: Lloret, i el mar.

En Joan ha estat una persona que ha exercit plenament de lloretenc, i ens deixa un valuós llegat: el seu testimoni escrit d'un llenguatge en extinció i del mon mariner que va viure, i unes imatges amb un segell propi característic, ja sigui copsant la llum en els seus olis, com als seus dibuixos a ploma pels que tenia un do especial.

Alumne avantatjat de la “Universitat de Canyelles”, Patró Major de la Confraria de Pescadors i Alcalde de Mar durant 32 anys, la paraula ART li va ser pròpia tota la vida. Dominà les arts de pesca i portà dintre seu aquestes dots que li han permès llegar-nos el seu art; president del Grup Lloretenc de Belles Arts, participà activament en les entitats associatives de la nostra vila.

Soci de l'Obreria de Santa Cristina, va fer donació a l'entitat d'un magnífic oli de la processó marítima l'any 1965, així com d'un altre oli amb la seva versió del quadre de Sorolla pintat a Santa Cristina. Aquestes obres formaran part sempre més d'aquest fons d'art de l'Obreria, que és patrimoni del poble de Lloret.

L'any 1990 el Casinet publicà el seu llibre “La Costa de Lloret”. Un bon tossenc, en Telm Zaragoza, es definia com a “Un veí i amic de Lloret” en la presentació del llibre, i deia unes belles paraules que avui prenen el to de l'homenatge que volem dedicar a en Joan:

“*Malauradament, i no entro a analitzar el perquè, la gent de mar artesana s'acaba. Em refereixo al nascut al rompent de l'aigua, al que hi ha crescut, formant-s'hi i, sobre totes les coses, vivint diàriament la salabror de la mar; aquella qui el temps de garbí o de llevant el remullaven i que com escola d'ensenyament sense mestre, avui amb una singla, demà amb un rem, amb “piulots” als dits a l'hivern, i amb la pell cremada a l'estiu, el front arrugat, els ulls cansats de rebuscar aquell punt de senya exacta per calar o llevar sa xarxa que fos, obligava que quedessin marcats a la memòria com modern computador tot el que sense dubtes ni esguerrons ens descriu en Sala*”.

Descansi en pau un lloretenc autèntic, dels que han donat identitat al nostre poble. Joan, fins a sempre. ■

Resum d'activitats de l'entitat

Del juliol 2009 a juny 2010

Juliol 2009

Comencen els assaigs del Ball de Plaça, a l'escola Àngels Alemany.

El dia 19 tingué lloc la Trobada d'Ex-Obreres, procedint-se per part de les assistents a les votacions de les tres modalitats dels Premis Ses Obreres. Aquest vot, ponderat amb els del jurat, decideix els guanyadors, fent-se públic el veredicta durant el sopar del dia de Santa Cristina. Es serví un aperitiu facilitat per les mateixes ex-obreres.

Arribades les dates de la Festa Major, el dijous 23 vàrem fer la Passada anunciant l'arribada de la festa, acompanyats per l'orquestra La Bisbal Jove i la cobla del Col·legi Santa Maria de Blanes. Es procedí al sorteig de les posicions de sortida de la regata "S'Amorra, Amorra" i al "Toquen a Córrer" popular amb gran presència de públic participant. Ja el 24, de nou obrim el dia amb la passada i la sortida de la processó de l'església parroquial.

Ens poguérem fer a la mar amb normalitat després de l'incertesa del dia anterior, amb vent i mar moguda. Aquest any hem vist disminuïda la capacitat de desplaçament de 360 persones a la processó marítima, degut al desgraciat accident del temporal del dia de Sant Esteve, que provocà el naufragi de les embarcacions Joven Margarida i Joven Maria III, de Can Juriola. Això ens ha forçat a cercar alternatives, que hem trobat gràcies a la bona disposició de totes les empreses i particulars que generosament han cedit les embarcacions: Josep Ros, Joan Navarra, Jordi Béjar (Boni), Javier Teran, Joan Fernández i José Luis Fayed i d'altres particulars, podent superar així aquest problema, i comptant amb la col·laboració habitual de les embarcacions Juriola II, Joven Antònia i les de l'empresa Dofi Jet, que han possibilitat el desplaçament d'un total de 1314 persones, regulat com l'any anterior amb tiquets que es podien recollir prèviament a l'oficina de turisme. També hem comptat com és habitual amb la col·laboració d'Autocars Mas tant a l'anada com a la tornada. La processó va comptar amb l'acompanyament

d'un gran número d'embarcacions. La missa i l'estofat posterior es varen celebrar amb la festivitat pròpia. Durant la celebració de la missa varem creure adequat deixar un espai preferent per la imatge de Santa Cristina que portem en processó, de forma que fos visible al costat de l'altar. En tots els actes del matí hem comptat aquest any amb un rellevant número de personalitats, entre els que hem de destacar al nou Bisbe de la diòcesi Rvdm. Francesc Pardo, així com a les autoritats convidades Sr. Jordi Xuclà (Diputat al Congrés de Madrid), Joan Carles Vilalta (Director Gral. de Turisme), Robert Fauria (President del Consell Comarcal de La Selva), alcaldes de Blanes i St.Vicenç de Montalt Josep Trias i Miquel Àngel Martínez; i Sebastià Ruscalleda, convidat d'honor de l'Obreria.

La regata S'Amorra, Amorra, va ser guanyada pel Club de Rem Santa Cristina, per sisè any consecutiu; les més intenses felicitacions de part de l'entitat. La regata femenina de tornada la guanyà el Club de Rem Casinet, després de l'espera de l'arribada a la platja de Lloret sota d'un sol intens que el nostre Bisbe suportà estoicament, com la resta dels assistents.

Acabada la processó i actes del matí, a la tarda tingué lloc el nostre Ball de Plaça. Les obreres Laia Pau Romaní, Laura Garcia Prat, Mireia Torno Penella i Laura Baltrons Fàbregas, tingueren com a parelles a Jordi Castells Sala, Àlex Lamelas Martínez, Pere Serrano Riera, i Víctor Martínez Colls. Assistí com a convidada d'honor la Consellera d'Acció Social de la Generalitat, Honorable Sra. Carme Capdevila i Palau. Acabat el Ball de Plaça l'Ajuntament oferí el refrigeri de costum, en el que aprofitàrem per entregar a la Sra. Consellera un full informatiu sobre el nostre contenciós amb la Generalitat sobre el Pein. Acabat el refrigeri les Obreres i els balladors varen participar a la ballada de sardanes que tenia lloc fa ja molts anys, i que esperem poder consolidar amb les futures obreres i balladors, en un intent de defensa de la nostra dansa.

A la nit d'aquesta intensa jornada va tenir lloc el sopar a la plaça del pi, servit pel Restaurant El Trull que obsequià amb el cobert a Obres i balladors, i que va comptar amb un total de 285 comensals. Al final del sopar es varen fer públics els guanyadors de la segona edició dels Premis Ses Obreres, entregant-se els trofeus i premis, que varen recaure en Roser Dillonder i Roser Gruart, primer i segon premis respectivament

de la categoria de cartells; Roser Gruart i Albert Torras, primer i segon de Fotografia; i Reformes Integrals Serrà i Estanc Surís, primer i segon d'aparadors. L'acte va acabar amb un animat ball com de costum.

El diumenge 26 varem assistir a l'ofici religiós organitzat per la Confraria de Sant Elm en la festa del seu patró, i les Obreres i balladors varen fer la representació del Ball de Plaça a l'Hospital Socio-Sanitari abans de ballar-lo a la Plaça de l'Ajuntament sortint amb els Obrers de Sant Elm.

Agost

Cicle de Concerts Música a Santa Cristina, en tres divendres consecutius, amb el Sextet de Dixieland de Lucky Guri; Tangos per Romina Bianco acompanyada per un quartet de músics, i l'orquestra de cambra Glinka Ensemble dirigida per Guerasim Voronkov.

Durant els mesos de juliol i Agost hem tornat a oferir visites guiades a l'ermita tots els dies laborables de 5 a 7 de la tarda, havent atès a un total de 1.358 visitants de tots els orígens: 484 al juliol i 874 a l'agost.

Novembre

Sessions de treball de la comissió encarregada d'estudiar la proposta de modificació d'estatuts, composta pels obrers Major i Secretari, els tres ex-Obrers Majors existents: Josep Mas, Joan Domènech i Jordi Soliguer, més el soci Rafael Garcia com assessor jurídic.

Desembre

El 18, Concert de Nadal a l'ermita. La soprano Elisa Vélez acompanyada pel pianista Daniel Martínez Gil de Tejada ens varen oferir un programa amb sis peces d'òpera i zarzuela a la primera part, i una selecció de nades i peces populars a la segona, amb un gran nivell de qualitat. Hem de dir que trobem a faltar un esforç per part dels socis en assistir en aquest acte, doncs l'entitat fa un esforç econòmic per oferir-lo amb aquest nivell que és reconegut satisfactòriament pel públic assistent.

El 21 tingué lloc l'assemblea extraordinària en que es varen aprovar els nous estatuts, en compliment de la normativa actual i que ens haurien de permetre acollir-nos a la sol·licitud de declaració d'entitat d'utilitat pública. S'estructuren els articles en un model racional actualitzant molts aspectes del contingut. Es limita el mandat dels obrers a un màxim d'una reelecció, és a dir, a un període de vuit anys.

Hem rebut la donació d'un quadre, obra del pintor Frederic Planella, donat per Daniel Planella Esqueu a l'Obreria. Aquest pin-

tor, que era professor de català als anys 30 (en temps de la república), tenia una especialitat original, atès que els seus olis són pintats amb els dits com a eina. Acusem rebut d'aquest oli que representa un paisatge boscós amb el nostre reconeixement a la família del donant, i remarcuem el fet que uns lloretencs sense vinculació especial amb l'Obreria tinguin present aquesta entitat per beneficiar-la amb la seva donació desinteressada. Hi reconeixem l'esperit que va permetre construir la nostra ermita i li va donar el seu contingut físic.

Hem rebut també la donació d'un vestit de Ball de Plaça de l'any 1949 de la ex-obrera Núria Surís Vilaró. Serà restaurat per part de l'Ajuntament, atès que quedarà en dipòsit al Museu del Mar en una vitrina expressa a la zona d'aquest museu on s'explica la nostra dansa i costums relacionats amb Santa Cristina.

Gener 2010

El passat 27 de gener varem convidar a conèixer la finca al Sr. Jordi Torners, cap dels Agents Rurals de la comarca de la Selva. En resum la seva opinió sobre l'estat del bosc va ser favorable, hi ha molts exemplars d'alzina de totes edats. Va aconsellar fer una replantació de pi blanc en lloc de fer-la amb pi pinyer com venim fent, doncs els pins més alts i vells de la banda que dona al mar demostren que aquesta és l'espècie autòctona. Ens proposem comprar alguns exemplars de viver per replantar, atès que els autòctons que va semblant l'Albert Orri, el nostre empleat, no solen germinar bé (cosa que sí que fan les alzines). També ens va donar uns consells interessants per aconseguir replantar els roures africans, tot i que és molt més difícil.

Hem patit de nou els efectes del vandalisme a la finca. Uns desconeguts, adolescents segons sembla per les imatges de les càmeres de seguretat, va-

ren embrutar diferents punts de la finca amb pintades sense sentit. També el 3 de febrer últim, un vehicle sense control va entrar a la nit amb el barri de ferro tancat, xocant i destrossant-lo de forma que l'hem hagut de tornar a fer de nou. Malgrat tenir les imatges no es pot reconèixer la matrícula.

Febrer

El dia 4, la Junta procedeix a l'elecció de les Obreres 2010 entre un total de 33 sol·licituds. Són elegides per aquest ordre: Cristina Fornaguera Puigvert, Marta Costa Xapellí, Mariona Riera Gruart i Cristina Ferrer i Oller.

El dia 21 va tenir lloc l'Assemblea General de l'Obreria. S'aprova la memòria de l'any, comptes i pressupost. Els obrers Salvador Palaudelmàs i Josep Maria Escrig es presenten per la seva reelecció per un segon i darrer mandat de quatre anys, comptant amb el suport de l'assemblea després de la votació secreta. Són elegits també en votació secreta els nous socis Anna Rosa Bou Bruguera, Ester Mas Marquès, Jordi Fornaguera Torrent i Josep Isern Clapés. El soci Sebastià Ruscalleda fa la donació a l'Obreria d'un magnífic quadre al pastel del pintor Juli Borrell Pla amb el tema de la nostra processó, quadre pintat l'any 1910 que per tant enguany és centenari.

Aplec dels Perdons. El dissabte 27 es celebra el concert de la vigília al temple

parroquial de Sant Romà, amb el cor de cambra Sota Palau de Blanes, que amb un programa variat va delectar als assistents. El diumenge 28 varem tenir bon temps. El Xino Xano va organitzar l'anada a peu passant per Santa Clotilde. A la missa dels Perdons les noves obreres varen

prendre possessió dels seus càrrecs, fent totes elles lectures durant l'acte religiós durant el qual es cantaren el Goigs amb el Cor Alba de Prima. Les obreres varen fer l'ofrena a l'ermita d'unes tovalles pels altars, i a l'ofertori els joves representants del Club de Rem Santa Cristina varen oferir a la nostra patrona els trofeus guanyats en competicions esportives. En Josep Valls "Bambi" va exposar les seves col·leccions de fotografies, aquesta vegada dedicades al temple parroquial i a flors naturals. Las sardanes de matí i tarda varen ser interpretades per l'orquestra Cobla Principal d'Olot, i varem exposar els plafons informatius de les activitats i projectes de l'entitat. L'arròs organitzat pel Xino Xano va comptar de nou amb l'assistència massiva de públic que va donar color a la festa.

Març

El dia 8, nevada important amb forts vents, que deixen sense enllumenat durant fins a sis dies a bona part dels lloretencs, afectant als boscos amb gran virulència, també i especialment als boscos del paratge de Santa

Cristina. Feta una primera desbroçada d'urgència per restablir el pas dels camins i afectacions de línees d'electricitat i telèfon, es valora la possibilitat de demanar la col·laboració de voluntaris per ajudar, però davant el volum dels treballs

a fer i la dificultat d'accedir a molts dels punts afectats, la Junta decideix encarregar els treballs a una empresa especialitzada, que hi treballarà durant març i abril. Això suposa un esforç econòmic de més de 30.000 euros, que ha suposat haver de posposar les obres d'arranjament dels baixos de l'antic hotel que ens havíem proposat.

Es concreta la proposta de fer un viatge a Ravensburg (Alemanya) acceptant la invitació que reiteradament i durant diversos anys ens han fet des de l'organització dedicada al culte a Santa Cristina des d'aquella població. El viatge s'iniciarà el divendres 16 de juliol fins el dilluns 19, essent un primer contacte amb aquest col·lectiu a les seves terres.

Abril

Al local de l'Obreria té lloc un curset de decoració d'aparadors comercials, vinculat amb els Premis Ses Obreres. L'organitza la Cambra de Comerç, l'Antena Local de l'Ajuntament i l'Associació de Comerciants.

El dissabte 17 visita la finca i l'ermita un grup de famosos cardòlegs de tot el món que han participat en un congrés, sota la coordinació del lloretenc Joan Sala Montero.

El dia 20 tenim la visita dels jubilats i puntaires de Bolsena, amb el seu Alcalde al davant, amb gran interès pels detalls del contingut de l'ermita i les seves relíquies.

Juny

El divendres 25 de nou visita la finca i l'ermita un grup de bolsenesos, aquesta vegada amb ocasió d'haver-se organitzat un torneig de futbol base entre els equips de Bolsena i Lloret. L'Obreria organitzà el trasllat amb la col·laboració de Viajes Marítims per l'anada i Autocars Mas per la tornada. ■

Exobreres

Associació d'Obreres de Sta. Cristina

Santa Cristina

festa major d'estiu 2010

**Primer premi categoria de cartells:
Roser Dillonder.**

Ja estem a punt de començar la Festa Major i a Lloret ja se sent la olor a liri, la flor especial que ens omple el cor, que ens anuncia que en l'aire hi ha quelcom que fa els dies especials i ens entra aquell pessigolleig que només es té quan s'acosta un esdeveniment important. És Festa Major i tenim ganes de celebrar-ho!

Les noves obreres ja enfilen els últims dies d'assaig i ja ho tenen tot a punt per esbrinar com serà un dels dies més feliços de la seva vida.

Quan ets obrera, el matí del 24 de juliol, es converteix en un moment màgic. El sol, el mar, les banderes, els sants, la música de la passada, els angelets que ploren o que es maregen, la calor sufocant que intentes apaivagar amb un vano nou que has comprat per aquest dia tant especial, la pujada interminable a l'ermita, l'estofat a les onze del migdia, els vogadors cantant, les reliscades baixant a la platja, el retrobament amb la gent que veus any rere any a Santa Cristina...

Tot això fa que hi hagi petits moments d'emoció, de vegades, incontrolada.

El matí de la Festa Major es converteix en un moment on la gent de Lloret té l'oportunitat de venir-te a felicitar, de tenir contacte amb tu. I tot aquest xivarri t'envolta de tal manera que no ho oblides mai.

**Primer premi categoria de fotografia:
Roser Gruart.**

A la processó de tornada l'alegria es desferma. Tothom està content! Per les obreres ja ha passat mig dia, sembla que ja tot s'acaba i, la veritat, és que tot just comença.

Mentre els lloretencs s'entaulen per gaudir d'un bon dinar de Festa Major, per les obreres "toquen a córrer": dinar ràpid, perruqueria, maquillatge, vestit, fotos..... tot esperant a que arribin els balladors per anar cap a la plaça de la vila.

A dos quarts de vuit, la cobla comença a tocar les primeres notes del galop d'entrada. Els balladors entren a la plaça mentre encara s'estan acostumant a portar l'almorratxa. A partir d'aquí tot és tan ràpid, que quan te n'adones ja has trencat l'almorratxa i estàs sortint de la plaça, amb la sensació de que mai més tornaràs a viure res semblant.....sort, que et queda el dia de Sant Elm!

Tot això us ho expliquem, perquè ho hem viscut i desitgem que totes les obreres, en especial a les d'aquest any, gaudeixin de la diada com ho vam fer nosaltres en el seu moment.

L'Associació d'Obreres de Santa Cristina neix d'aquest sentiment i ens agrada compartir-lo. Per això fem cada any una trobada d'obreres, el toquen a córrer popular i organitzem els Premis Ses Obreres que, aquest any, arriba a la seva III edició.

Esperem retrobar-vos a tots en els actes d'aquests dies i desitgem que passeu una bona Festa Major. ■

Visites guiades a l'ermita de Santa Cristina

Durant els mesos de juliol i agost, l'Obreria ofereix a tots els visitants de l'ermita de Santa Cristina el servei de visites guiades del nostre santuari.

De dilluns a divendres, i de les CINC a les SET de la tarda, hi ha una guia que fa una explicació als visitants sobre la història de l'ermita i el seu contingut. La visita es fa en quatre idiomes: català, castellà, francès i anglès.

No cal reservar hora, i és un servei gratuït, ofert amb l'ànim que tant els lloretencs interessats com els visitants puguin conèixer aquest patrimoni cultural i artístic de la nostra vila.

Durant l'any 2009 es varen realitzar un total de 1.358 visites de tots els orígens, 484 al juliol i 874 a l'agost. ■

La Confraria de Sant Elm

Agustí Blanch i Masferrer
Obrer Major

Un any més l'Obreria ens convida a participar en la seva revista, editada amb motiu de la Festa Major de Lloret i la seva pròpia festa de Santa Cristina.

Festa que la Confraria de Sant Elm sentim també tan nostra que no solament participem en tots els seus actes, sinó que a més tenim el goig i l'honor de compartir les Obreres en el Ball de Plaça el dia de la nostra diada, el 26 de juliol.

Aprofitem la bona entesa per exposar i donar a conèixer les nostres més recents activitats. Una d'elles és la visita que va realitzar una representació de cinc membres de la nostra Confraria a la tomba de sant Elm, a la italiana ciutat de Gaeta, aprofitant el viatge per mar de la Ruta dels Consolats del Mar. Gaeta, a més, va ser una de les ciutats especialment visitada perquè havia albergat un important Consolat del Mar de Barcelona.

Gaeta. Recepció a bord de la Goleta Far Barcelona amb la catedral al fons, l'alcalde de Gaeta i el capellà de la tomba de sant Elm

Sant Elm, patró dels navegants, ens va inspirar i guiar. Aprofitant l'oportunitat de disposar de la goleta de l'any 1874 "Anne Dorthea" –actual Far Barcelona– un grup de lloretencs, l'any 2007, va anar a rendir homenatge a santa Cristina a Bolsena i a les Confraries de Sant Elm (Erasmus) a Bonifacio (Còrsega) i al Consorzio de Sant Elm a l'Alguer (Sardenya) en la Ruta dels Mercaders.

També l'any 2008, en ocasió del retorn del Far Barcelona als seus mars d'origen a Noruega, el Consorci el Far de Barcelona va tenir la gentilesa de convidar un representant de les entitats marineres lloretenques de Santa Cristina i Sant Elm per fer l'última singladura i participar a l'entrada oficial al Port de Bergen. El vaixell va ser escortat per uns setanta antics velers escola de tot el món, i va rebre salves d'honor de canó, acompanyades de

l'himne nacional. El Far Barcelona era el més antic de tots els participants.

Una altra novetat de la Confraria és la presa de possessió de la Capella dels Sants Metges, Cosme i Damià, com a nova seu de Sant Elm. Aquesta capella, que l'any 1445 formava part de l'Hospital Vell, el 1912 va ser restaurada per l'Arquitecte Bonaventura Conill i Montovio, el qual la va dotar de les actuals voltes de creuer catalanes, típiques del modernisme català de principis del segle XX.

Voltes modernistes dels Sants Metges

Actualment, existeix un compromís amb la rectoria per fer el manteniment i la conservació de la capella, la qual per part nostra no perdrà mai la devoció als sants Cosme i Damià, sinó que compartirà la devoció amb el nostre sant patró Elm.

Unes petites adaptacions permetran que, a part del possible culte i quan es cregui convenient, s'hi puguin fer també exposicions, conferències, concerts, etc. D'aquesta forma reprenem la seva activitat i oferim a Lloret la seva recuperació perquè pugui ser considerada com un motiu més a visitar i així formar part del MOLL (Museu Obert de Lloret).

L'altra novetat és la nova imatge de sant Elm, una talla recuperada i restaurada per un membre de la Secció de Modelisme Naval, equipant-la d'un nou bàcul a la mà dreta, i a la mà esquerra d'una reproducció del Far Barcelona. Aquest vaixell va ser l'escollit com a símbol de la seva col·laboració amb Lloret, tant en els Jocs Special Olympics com en La Ruta dels Mercaders i també per la invitació de les entitats marineres de Lloret a Noruega i de la Ruta dels Consolats de Mar.

Talla de la nova imatge de sant Elm amb el Far Barcelona a la mà

Bones festes per a tothom.

Juliol de 2010. ■

Ex-vots de Santa Cristina

La fragata de cristall

Agustí M. Vilà Galí

Un altre dels exvots que penjaven del sostre o es trobaven adossats a les parets de l'ermita de Santa Cristina, era un maqueta d'una nau de cristall, maqueta que constava en les relacions d'objectes requisats l'any 1936 per ordre de la Generalitat de Catalunya.

Tot i ser ja d'una edat molt avançada no tinc pas cap record de com era aquesta maqueta. La primera notícia que en posseeixo prové precisament de les relacions de material que va sortir de l'ermita de Santa Cristina vers el Museu Marítim de Barcelona, ni tampoc sabia on recórrer per tenir informació sobre el vaixell esmentat, el vaixell de Cristall.

Però un bon dia, dels anys que he dedicat a saber quelcom del passat mariner de Lloret, em va arribar a mans documentació dels avantpassats de la meva esposa. Vaig llegir testaments i declaracions de béns fins que, quan menys m'ho esperava, se'm va obrir una llum al trobar el lloc on s'esmentava la famosa maqueta, que va ser en la declaració de béns de Josep Capdevila i Jover espòs, en segones nocés, de Ramona Quintana i Sala.

Ramona Quintana i Sala, de família humil, era neboda en tercer grau de Josep Capdevila el qual, amb el beneplàcit dels pares de la noia, se la va emportar a Barcelona per proporcionar-li una bona educació en un col·legi de religioses. Josep Roger i Conill, germà de Manel, soci de Capdevila, circumstància que degué ser un factor natural perquè en Josep, que tindria set o vuit anys més que la Ramona se sentís atret per la jove, i fixés la seva atenció vers la neboteta de l'oncle Capdevila.

Aquesta suposada inclinació de Roger vers la Ramoneta, com diu que se l'anomenava familiarment, no devia ser pas ben vista per l'oncle que, a mesura que aquella anava fent-se dona, atreia la seva atenció, el qual en enviuadar de la seva primera esposa, Dolors Roger i Conill, germana de Josep i de Manel, i per evitar que aquell noi, no pas massa predisposat a progressar en la seva formació, s'encaterinés de la jove Ramoneta, la nineta del ulls de l'oncle, s'hi va casar.

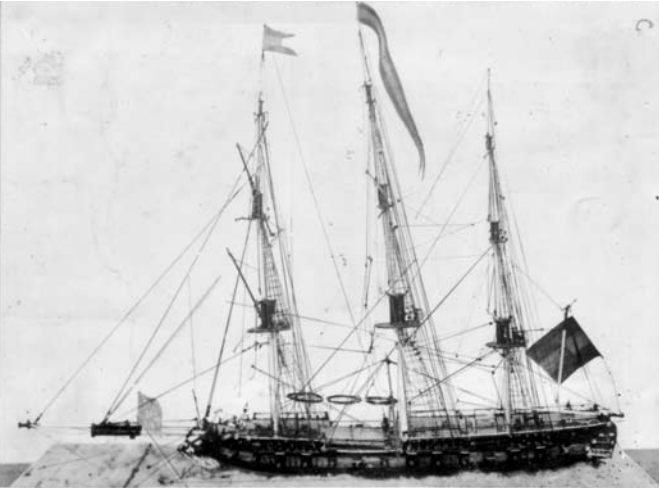
Esteve Capdevila Jover, lloretenc que havia tingut negocis a Amèrica i posteriorment es va dedicar a la importació de bacallà del nord d'Europa, de Noruega principalment, i la seva jove esposa formen part dels avantpassats de la meva esposa Maria del Carme Carles Bonhome; Esteve Capdevila Jover germà d'un dels seus rebesavis i Ramona Quintana germana d'una les besàvies, tot per la unió de Raimon Bonhome i Quintana amb la Rosa Comas Capdevila, aquesta descendent directa del germà d'Esteve Capdevila Jover, Tomàs Capdevila Jover.

Josep Capdevila Jover moria a Barcelona el 6 d'abril de 1856 i la seva vídua la Ramoneta, al cap de 16 anys d'enviuadar, contrau matrimoni amb aquell pretendent de joventut, en Josep Roger i Conill.

Per què de tot aquest preàmbul? Senzillament per arribar al testament i la declaració de béns de Josep Capdevi-

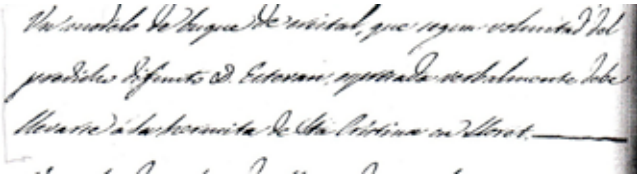
la que Ramona Quintana Sala fa davant de notari a la mort del seu segon marit.

Com que l'avi de la meva esposa, Raimon Bonhome Quintana, va ser un dels beneficiats pel testament de Ramona Quintana Sala, es conserva entre la documentació familiar dels avantpassats, tant el seu testament com la declaració de béns l'Esteve Capdevila Jover.

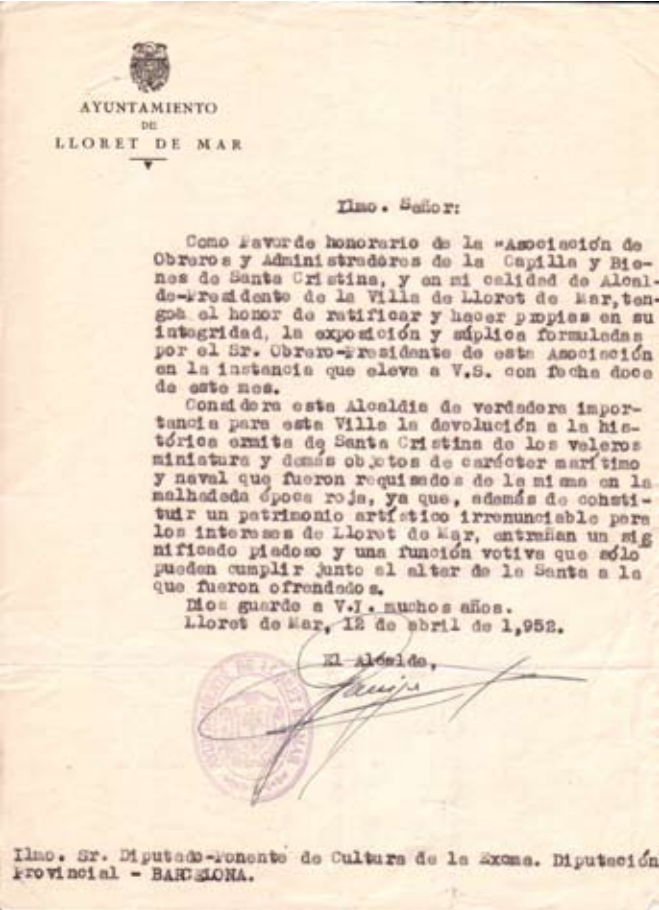
Fotografia de la fragata de cristall

Ni el testament de Capdevila ni el de Ramona Quintana, no ens donen pas cap pista sobre l'existència del vaixell de cristall; per això hem d'anar a la declaració de béns del seu marit Esteve Capdevila molt més explícita, que atorga en data 27 d'abril de 1856, davant del notari de Barcelona Jaime Rigate y Alberch, en la qual es descriu amb gran detall tot el que es va trobant a cada habitació i a cada racó del domicili que havia estat del matrimoni Capdevila-Quintana, al primer pis de la casa núm. 14 del carrer Banys Nous de Barcelona. Diu textualment que “en el cuarto de la derecha,” entre mobles i diversos forniments es troba:

“Un modelo de buque de cristal que, según voluntad del predicho difunto D. Esteban expresada verbalmente, debe llevarse a la ermita de Santa Cristina.”

Aquesta peça formava part dels ex-vots i altres objectes que va ser objecte, com s'ha dit, de requisar per les autoritats de la Generalitat de Catalunya el dia 24 de novembre de 1936, data en què l'ajuntament de Lloret va lliurar al senyor Fernando Arranz, per ser dipositades al Museu Marítim de Barcelona.

Escrit de l'alcalde de Lloret reclamant la recuperació dels objectes dipositats a Barcelona.

Vegem ara tot el que s'ha pogut obtenir, de la documentació a l'abast, relatius a la maqueta del vaixell de cristall. Hem de recórrer a les relacions dels objectes requisats per trobar alguna informació.

En una relació, de data 2 de juliol de 1940, del material que l'any 1936 va ser traslladat de l'ermita de Santa Cristina al Museu Marítim de Barcelona, es llegeix:

Una fragata al parecer mora, ejecutada en cristal, de unos 55 cms. de longitud. Encima la vitrina de cristal que contiene esta maqueta, aparecia un cuadro con la siguiente inscripción: “Ramona Quintana de Capdevila lo dedica a Santa Cristina por disposición de su difunto esposo Dn. Esteban Capdevila.

No està clar si els 55 cms. que es diu que tenia la fragata es refereixen a la vitrina o al vaixell. De referir-se exclusivament a l'eslora tota de la maqueta, es pot considerar d'un mida mitjana si la comparem amb les que estem avesats a admirar a les exposicions que organitzen periòdicament els nostres modelistes.

En una relació posterior, de data 3 d'abril de 1952, ens fixa el lloc on es trobava la vitrina ubicada dintre de l'ermita, diu així: *Fragata moruna de cristal (con su vitrina), fija en la pared ante el altar mayor.*

Quin va ser el destí final d'aquesta fragata de cristall? Una nota manuscrita a un costat de la fotografia del vaixell diu; “Fragata moruna de cristall (vitrina) esmicolada en el m.m. (museu marítim)”.

Hem de creure que si bé la maqueta va ser retornada a Lloret ho degué ser en molt mal estat, segurament a trossos, com es pot deduir de la inscripció dita, degut els trags que va sofrir i lo delicat del material de què estava feta.

Devia tractar-se, sens dubte, d'una bella obra d'artesania, l'adquisició de la qual per part d'Esteve Capdevila hem de situar dintre de la primera meitat del segle XIX, potser com a ex-vot per raó dels mals moments que sembla que van passar els seus negocis a l'illa de Cuba. ■

Vaixell “Lince” recuperat de la seva estada al Museu Marítim durant la guerra civil.

Exvot de Bartomeu Carreras (1807) que també es va poder recuperar.

Una mallerenga ha niat al pi centenari

Jordi Soliguer i Mas

Era un migdia de primers de juny quan ens retrobàrem sota el pi de Santa Cristina un grup de col·laboradors de l'Obreria. El motiu: compartir una paella d'arròs a l'ombra de l'arbre monumental. El dia era excel·lent, d'aquells que et predisposen a gaudir dels encants que t'envolten, d'aquells que et fan obrir els sentits. La companyonia amable insuflava un aire benestant a la tertúlia distesa. L'estona abans de l'àpat fou l'entremès per paladejar les diverses perspectives des de la balustrada i per comentar els efectes devastadors de la passada nevada.

El pi, que ja s'ha després de la crossa que l'ha equilibrat durant una llarga temporada, s'ha refet d'hores maltempsades i presenta un aspecte saludable, que denota un bon arrelament.

Des del lloc de la taula on em vaig asseure, a contrallum, ombrívol i esmunyedís, dels raigs solars que jugaven amb les clarianes del brancatge, observava el quadre que es dibuixava davant meu. El murmur de la reunió no interferia els cants dels ocells ni les meves cavil·lacions.

De cop, em vaig adonar que una mallerenga, inquieta i bellugadissa, tenia el seu niu en el tronc gruixut del pi. Feia viatges constantment, anant i venint, a la recerca de menjar per alimentar les seves cries. Eren volts curts, decidits i apressats; eren fruit d'un neguit i d'un clar objectiu manat per l'instint de perpetuar l'espècie, per l'instint maternal. Vaig pensar que en aquell petit forat les cries s'hi trobaven ben acollides i protegides.

Un niu és una petita obra d'art i, com a tal, demana solitud i silenci per ser executat, ha de ser fruit de l'honestat i la llibertat de l'artista i ha de sorgir de la sinceritat més íntima (segons paraules de l'escriptor Jaume Cabré en l'acte de lliurament del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes). L'ocellet, doncs, era tot un artista; havia actu-

at d'acord amb els criteris innats que l'allunyen de qual-sevol moda imposada, havia estat honest i sincer fent allò que sabia fer i havia estat lliure d'escollir un lloc solitari i silenciós, apropiat per ubicar-hi el seu cau. La seva llibertat va portar-lo a escollir el pi centenari d'entre els milers que hi ha a la contrada. Diria que es va decidir per la millor opció.

Aquest fet em va suggerir tota una simbologia. L'arbre, ferit per gripades i temporals, s'ha reviscolat i s'ofereix, robust i segur, per acollir el naixement de noves vides que són esperança de futur. Així ha passat des de fa segles: l'Obreria, simbolitzada en el pi colossal, ha rebut, a voltes, fortes ventades i mals oratges, però sempre ha sabut resistir els embats i ha reforçat els seus fonaments per mantenir incòlume la seva missió.

Vaig tornar fa pocs dies a Santa Cristina i em vaig apropar a veure el niu, la mallerenga no el vigila, les cries ja tenen capacitat per volar soles i buscar el seu aliment, i el forat de l'arbre s'ha quedat solitari. Dues mallerengues diminutes saltironaven sense por, no massa lluny de mi. Ja fan la seva.

Quan em disposava ha marxar una mica decebut, un moviment àgil a la branca més gruixuda em va fer parar atenció. Un esquiol amb la cua dreta transitava pel brancam i va saltar a un arbre proper. La decepció es transmutà a optimisme. Hi ha vida a Santa Cristina, una vida formosa i perdurable. ■

El Llibre d'Honor de l'Obreria

Amb ocasió del vuitanta aniversari de Jordi Pujol i Solel, l'Obreria de Santa Cristina li dedica aquesta pàgina com a homenatge a la seva persona.

L'actual Llibre d'Honor de l'Obreria va ser iniciat amb les seves impressions, quan ens va acompanyar en tots els actes de la nostra festa l'any 1982, quan acabava de ser proclamat President de la Generalitat. Posteriorment ha visitat Santa Cristina en diverses ocasions.

Volem retre homenatge a la figura d'un home que ha obert camins i ha deixat un fort rastre del seu pas: unes petjades que no s'emporta el vent, i que al futur han de marcar una direcció a seguir a molts catalans que estimem aquesta terra. President, per molts anys. ■

Jordi Pujol i Solel

De jove, a través d'en Ruyra i d'en Roig i Raventós, vaig tenir notícia de Sta. Cristina i de la seva festa. Em complau molt poder-la viure avui personalment. I també em complau visitar Lloret, vila especialment dinàmica, emprenedora i amb caràcter. Que per molts anys progressi en riquesa i benestar, convivència i cultura, civisme i catalanitat.

24-VII-82

Transcripció:

De jove, a través d'en Ruyra i d'en Roig i Raventós, vaig tenir notícia de Santa Cristina i de la seva festa.

Em complau molt poder-la viure avui personalment. I també em complau visitar Lloret, vila especialment dinàmica, emprenedora i amb caràcter. Que per molts anys progressi en riquesa i benestar, convivència i cultura, civisme i catalanitat.

Jordi Pujol.
24-VII-82

Any 1982

Visita de 2008

Neteja dels boscos

Salvador Palaudelmàs
Obrer Major de Santa Cristina

L'última setmana de maig varen finalitzar els treballs de desbrossament dels boscos de Santa Cristina, intervenció obligada per les destrosses provocades pel temporal de vent i neu del 8 de març.

Als dies següents a la nevada i en una primera visita es va apreciar la importància de la devastació. Per part de la junta de l'Obreria es va considerar la possibilitat de demanar la col·laboració de voluntaris per a les tasques de neteja –val a dir que alguns socis i veïns de la població es van oferir en aquest sentit–; el volum dels treballs a fer requeria la intervenció de maquinària pesada i motoserres. Per aquest motiu i pel risc d'accidents de persones no habituades als treballs forestals, va fer que decidíssim renunciar a aquesta aportació com ens hauria agradat, per la vinculació que estableix entre els voluntaris i l'espai tractat. Així doncs es va fer una primera actuació d'urgència per part d'una empresa especialitzada, després de la qual es va demanar pressupost per fer la desbrossada a fons d'una superfície d'unes cinc hectàrees, i es va decidir encarregar l'execució dels treballs.

La dificultat per arribar a tots els punts amb vegetació malmesa va obligar a fer que l'actuació fos intensa, i així s'ha aprofitat per fer una esporgada de les branques baixes de tota la superfície tractada.

Aquesta intervenció ha suposat un cost de trenta mil euros pels treballs contractats, als quals cal sumar-hi el cost de tres mesos de feina del treballador fix de l'Obreria, més el cost del mateix temps d'un treballador contractat amb aquest fi, i que tenia extingit el dret de prestacions per atur. Tot això s'haurà finançat amb recursos propis de l'Obreria, que estaven destinats a altres finalitats de manteniment i millora de l'ermita i la finca. Hem cregut però, que el greu risc d'incendi que suposava el mantenir el bosc brut després d'aquesta desfeta de cares a la temporada d'estiu, justificava prioritzar aquesta neteja del bosc en detriment de les actuacions aprovades per l'assemblea de l'Obreria.

L'actuació de neteja ha suposat el tractament de la superfície indicada de cinc hectàrees; una a la part alta o "Vinya del Cap Blanc", a la dreta de la carretera d'accés a Santa Cristina (llindant amb els apartaments Famara), i quatre hectàrees de bosc llindant amb l'Hotel Santa Marta. Més de dues-centes tones de vegetació s'han tractat: 55 tm han anat a l'abocador municipal, 45 tm s'han destinat a fer

pasta de paper; unes 60 tm de branques han estat triturades per una màquina de cadenes, formant un compost que ha de servir d'adob al subbosc per a la seva regeneració natural; 16 tm són de fusta d'alzina i roure aprofitable per a llenya combustible; i unes 30 tm de troncs i branques de pi han estat retirades de la vinya del Cap Blanc sense cap aprofitament possible.

Aquesta neteja ha suposat una veritable transformació del bosc en un parc transitable en la totalitat de la seva superfície. Convidem als lectors a fer una passejada pels boscos de Santa Cristina, un espai per descobrir per a molts de nosaltres: us assegurem que gaudireu d'un entorn relaxant amb vistes inèdites sobre el mar i l'ermita de Santa Cristina.

Hem presentat la documentació requerida pel Decret 43/2010 de 23 de març, publicat al Diari Oficial de la Generalitat de 13 d'abril, relatiu a la "concessió de subvencions extraordinàries per als terrenys forestals de titularitat privada afectats pel temporal de neu del 2010". Tot i que, segons el Departament de Medi Ambient de la Generalitat, seguim essent PEIN; ningú d'aquest departament ens ha ofert cap indicació dels passos a fer per netejar la finca o dels possibles ajuts a demanar. Una vegada més, l'eficàcia en la gestió la dona la proximitat de l'entitat que en té cura com ha fet sempre, i no les proteccions de paper que suposadament atorguen els decrets imposats des de l'administració.

Necessitem que ens arribin tots els ajuts econòmics possibles, ja que el volum del cost sobrepassa les possibilitats de l'entitat; però un exercici de responsabilitat ens obliga a actuar sense esperar les eternes dilacions a les quals ens ha acostumat la nostra administració autonòmica. Si tenim un estiu sec i arriben els incendis, ningú no en serà culpable. ■

El Pi gros

Retirat l'apuntalament del pi gros durant els mesos d'estiu

El passat dia dos de juny hem procedit a retirar el puntal que vàrem posar al pi gros com a conseqüència del temporal de Sant Esteve de 2008.

Considerem que les arrels han recuperat la seva solidesa, i que podem prescindir d'aquest puntal durant els mesos d'estiu, quan és menys probable que es produeixi un temporal amb vent de llevant, que és el perillós per a aquest arbre que té descompensat el pes de la brancada cap a ponent.

Creiem que va ser providencial haver posat el puntal en aquell moment, ja que això va permetre superar el temporal de neu i vent del 8 de març d'aquest any, que ha tombat una gran quantitat d'arbres i molt probablement hauria tombat també aquest estimat símbol de Santa Cristina.

Es calcula al pi una edat entre 400 i 600 anys. Es tracta doncs d'un arbre vell, que necessita de l'ajut d'elements com aquest puntal per allargar-li una mica la seva vida. Per aquest motiu, passat l'estiu el tornarem a apuntalar, i molt

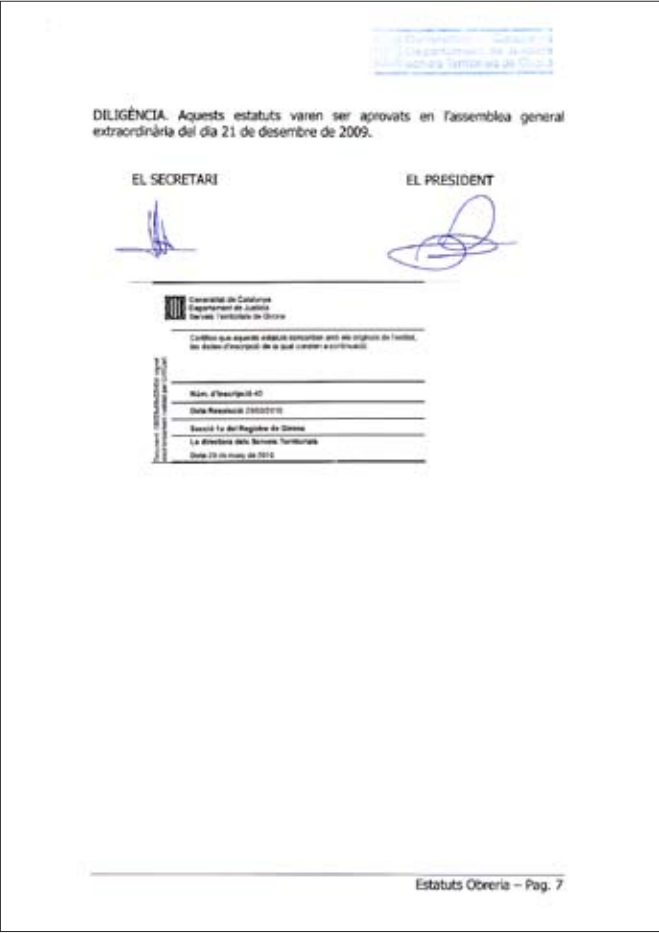
probablement de forma definitiva, atès que al retirar el puntal vàrem comprovar que s'hi recalçava: el necessita.

Totes les actuacions s'han dut a terme amb l'assessorament i la direcció del soci de l'Obreria i enginyer forestal Josep M. Masses, a qui veiem en les fotografies comprovant el bon estat del pi en el moment de retirar el puntal. ■

El nou estatut de l'Obreria de Santa Cristina

Arseni Frigola Bosch
Obrer Secretari

Finalment, amb data 30 de març de 2010, hem rebut la notificació per part del departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya on se'ns comunicava que els nous estatuts de l'Obreria quedaven degudament registrats. Ha estat un procés llarg, ja que d'inici teníem el convenciment, fetes les consultes pertinents, que els estatuts vigents des de 1982 estaven adaptats al nou codi civil català, però a criteri de la Generalitat calien fer certes modificacions per tal de complir amb la normativa. Es va crear una comissió de treball integrada per l'Obrer Major, els ex-Obrers Majors Joan Domènech, Josep Mas i Jordi Soliguer, en Rafel Garcia, secretari de l'Ajuntament i soci de l'Obreria i jo mateix com Obrer Secretari. El resultat fou un primer redactat, que després de les observacions fetes al mateix per part del departament de Justícia, donà pas a un redactat definitiu que fou presentat per la seva aprovació a l'Assemblea General Extraordinària del passat 21 de desembre, on es va aprovar la proposta per unanimitat dels presents.

Aquest procés d'adequació dels estatuts a la normativa vigent ens ha permès actualitzar alguns articles dels anteriors estatuts per així estar d'acord amb la realitat dels nostres dies. A tall d'exemple, la denominació de l'entitat a efectes legals era la que figurava en els primers estatuts de l'any 1904: "Asociación de Obreros y Administradores de la Capilla

y bienes de Santa Cristina". No sabeu pas els problemes que això comportava a l'hora de fer caber en els moderns formularis una denominació tan llarga. Els nous estatuts, tot i fent referència a l'antiga denominació, especifiquen que l'entitat es denomina "Obreria de Santa Cristina", que és com tots la coneixem.

Quan es van presentar a l'autoritat competent (el Govern Civil de Girona), els anteriors estatuts vigents fins ara, com que les competències sobre associacions en aquell moment depenien del Govern de Madrid, es van haver de presentar en castellà i per tant el nom de l'Obreria a efectes legals era en castellà. També aquesta modificació dels estatuts ha servit per denominar la nostra associació en l'idioma que ens és propi. Sembla estrany però les coses encara funcionen d'aquesta manera. No és d'estranyar que altres estatuts, molt més importants que els nostres, tinguin les dificultats que tenen per tal de reeixir.

Des d'aquestes línies també vull agrair els comentaris i suggeriments que alguns socis ens heu fet arribar a l'hora de redactar els estatuts. Crec que tot plegat ha servit per tenir uns estatuts plenament d'acord amb les lleis vigents i actualitzats a la realitat d'avui dia. Crec que tots plegats ens n'hem de felicitar.

Que Santa Cristina ens doni salut a tots. ■

Fotos Nevada

Festa dels **Perdons**

Festa Major, Processó

Festa Major, Ball de Plaça

El que anem fent

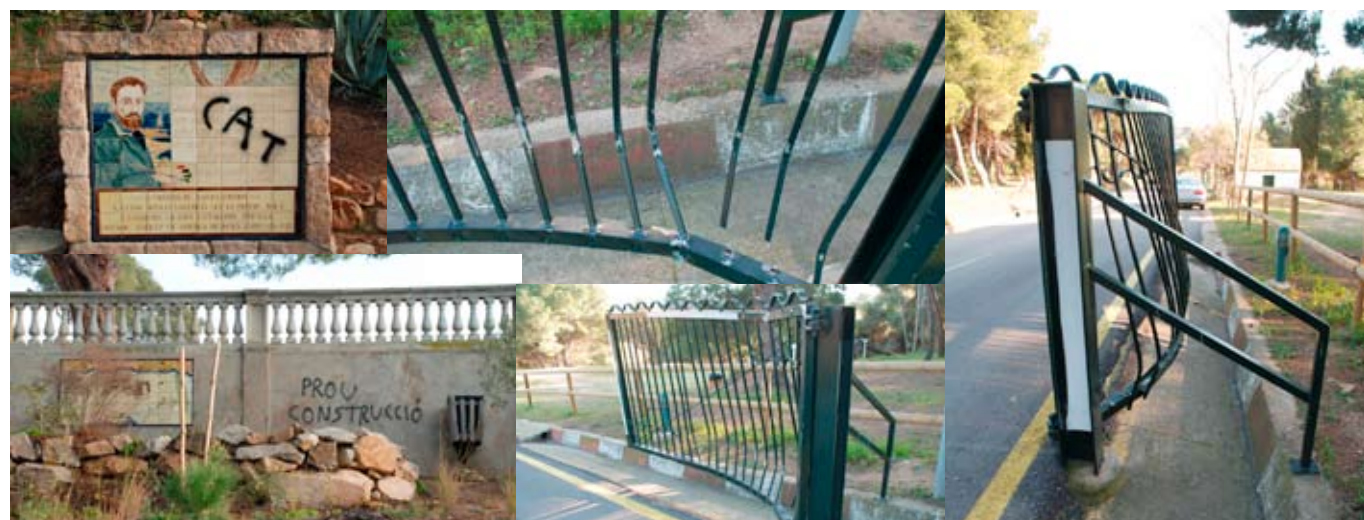
Inversions i millores a la finca 2009-2010

Instal·lació de càmeres de video-vigilància a l'entrada

Pintades les façanes lateral dreta i posterior de l'ermita

Reparacions de les accions vandàliques

Desbrossada dels boscos malmesos pel temporal de neu

Manteniment dels edificis de l'antic hotel

Formació vorera entrada edificis

Pintades totes les façanes dels edificis de l'antic hotel

Iniciada la substitució de la cadena per una barrera automàtica

Una nova donació al fons d'art de l'Obreria

Sebastià Ruscalleda i Gallart

El soci i estimat amic Sebastià Ruscalleda ha fet mostra una vegada més del seu afecte per l'Obreria de Santa Cristina fent donació, en nom de la família Ruscalleda-Àlvarez, d'una valuosa obra d'art com és el magnífic quadre al pastel pintat per Juli Borrell Pla, justament ara fa cent anys. Agraïm sincerament a en Sebastià aquesta donació, que enriqueix el fons d'obres existent a l'Obreria amb una nova visió del que era l'arribada de la processó ara fa un segle.

L'objectiu d'aquesta donació a l'Obreria de Santa Cristina del quadre al pastel de Juli Borrell Pla, pintat a Santa Cristina, és múltiple.

En primer lloc és per donar les gràcies a l'Obreria per tota l'ajuda que sempre m'ha brindat per tirar endavant totes les iniciatives lligades al meu llibre *Sorolla a Santa Cristina*; crec que el que hem fet ha estat en profit de Lloret, de Santa Cristina i de tots nosaltres, i aquesta donació vol ser un testimoni d'aquest agraïment.

En segon lloc, es compleix enguany el centenari de la creació del quadre i això passa només una vegada a la vida i m'ha semblat bé celebrar-ho regalant-lo a l'Obreria.

En tercer lloc, un quadre més a la col·lecció de l'Obreria posa de manifest que si ara no és, potser, el moment més adequat per tirar endavant projectes de futur de gran volada, potser hi ha solucions internèdies que permeten lliurar l'ermita d'uns afegitons poc estètics i convertir una

part de l'antic hotel en una bona sala d'exposicions on aquest i tots els altres quadres i documents de l'Obreria es puguin mostrar d'una manera més espaiosa i útil per qui vulgui visitar-la.

Finalment el que he pogut esbrinar sobre el quadre deixa sense resposta, de moment, la relació que pogué tenir Juli Borrell amb Lloret. Jo explicaré en aquest escrit tot el que el meu poc temps m'ha permès de trobar i deixo oberta la recerca per qui la vulgui seguir.

Al núm. 3 de la *Revista de Girona* de l'any 1957 hi ha una relació d'artistes que han interpretat la Costa Brava. Són un total de 175 pintors que es poden classificar en dos grups: aquells que han pintat la Costa Brava però no han estat lligats a un punt en concret i aquells que han pintat preferentment al mateix lloc, i en aquests casos citen el poble on han pintat. Per cert, el primer nom que alfabèticament es menciona és el del doctor Ernest Adler, relacionat òbvi-

ament amb Lloret. Tinc algun motiu per pensar que la llista té alguna falla o no és complerta. Així, se citen com a pintors relacionats amb Lloret: l'esmentat Ernest Adler, José Ardanuy, Carretero Gomis i Joan Llaverias, però en canvi no cita Juan Orihuel, del que tantes vegades ens ha parlat el nostre estimat Joan Sala Lloberas, com el seu mestre.

Tractant-se de pintura, és clar que els nostres amics de Tossa estan per sobre de tots els móns i la relació dels artistes relacionats amb aquesta vila és la més llarga.

En aquesta llista hi figura, sense cap adscripció municipal, en Juli Borrell i el seu fill Joaquim. I és aquí on comencen tots els meus dubtes perquè Juli Borrell no va tenir cap fill que es digués Joaquim sinó que el seu fill pintor es deia Pere, com el seu avi.

Pel que sembla, el fet que el pare i el fill pintessin tots dos a Lloret, no li donava peu al redactor de la relació a trobar un lligam més estret entre els Borrell i Lloret. Sembla com si hi haguessin passat independentment l'un de l'altre.

Aportaré alguna dada nova que hauria de permetre aprofundir sobre la relació entre Lloret i els Borrell, que jo suposo que és més estreta del que la llista sembla indicar.

Amb posterioritat a l'any 1956, any de la mort de Juli Borrell –el seu fill Pere havia mort l'any 1950– es va celebrar a Madrid, a la galeria del Fomento de las Artes Españolas, avui inexistent, situada al carrer Presidente Carmona, 7 i 9, una exposició dedicada a les tres generacions dels Borrell, de qui encara no us he parlat del més famós: Pere Borrell del Caso, pare de Juli Borrell Pla i avi de Pere Borrell Bertran.

Doncs bé, en aquesta exposició hi figuren dos quadres, el núm. 22, de Juli Borrell, i el núm. 27, del seu fill Pere, amb el mateix títol: *Lloret de Mar*. Jo no crec que el quadre del seu pare pugui ser el que lliuro a l'Obreria, que havent estat pintat al 1910 devia haver estat venut abans.

Penso que el fet que el 1910 pintés dos quadres a Lloret (a més del pastel que ara presentem existeix a Lloret un dibuix acolorit a la col·lecció privada de l'Agustí M. Vilà que, amb tota seguretat, està pintat el mateix dia), i que amb posterioritat, pare i fill pintessin tots dos a Lloret, en moments que encara no hem pogut determinar, ens permet pensar amb una relació de la família Borrell una mica més estreta que la d'uns passavolants.

Finalment, una petita referència biogràfica, seguint la mà mestre de Francesc Fontbona.

Juli Borrell (1877-1957) va néixer i va morir a Barcelona i és un bon representant del que en diríem la pintura *pompier*; que es caracteritza per una visió molt kitsch de les coses i que va pintar uns grans murals, una mica a la manera d'un nou Tintoretto a les esglésies del seu país i a l'Argentina.

Va ser alumne de l'acadèmia del seu pare, Pere Borrell del Caso (1835-1910), fill de Puigcerdà. El fet que la seva pintura fos eminentment religiosa i academicista no va ser impediment perquè fos molt apreciat pel Sr. Parés de la sala del mateix nom al carrer de Petritxol, perquè els seus quadres es venien bé.

Com hem dit va ser alumne de l'acadèmia que va fundar a Barcelona el seu pare Pere Borrell del Caso, que va esdevenir a Barcelona un dels més distingits representants de la pintura realista, a la vegada que un mestre amb molta autoritat entre els seus alumnes als quals predicava el Realisme com si es tractés d'una religió.

D'aquest pintor s'ha publicat una magnífica biografia, l'autora de la qual és Andrea Pascual (*Pere Borrell. Un mestre de pintors*. Editorial Mediterrània – Barcelona, any 1999) sota els auspicis de l'Ajuntament de Puigcerdà, presidit per Joan Carretero, de qui hem sentit a parlar molt últimament i del que potser tornarem a parlar-ne en el futur.

A mi em resulta extremadament curiós com enmig d'una pintura tan academicista, l'any 1876 pintés un quadre “Fugint de la crítica”, que és propietat del Banc d'Espanya, i que ha esdevingut famós. El governador del Banc d'Espanya, Miguel Angel Fernández Ordóñez, potser perquè ha hagut de prendre decisions importants i impopulars, l'ha tramés aquest any com a nadala.

Pel que fa referència al fill de Juli, Pere Borrell Bertran, sabem que va exposar a les Galeries Laietanes de l'any 1931 fins el 1935, i que els quadres que corresponen a marines d'aquestes exposicions estan pintats a Sant Feliu de Guíxols. Pere es va casar amb la refugiada polonesa Linka Babecka i es va establir a Madrid on va passar de pintar paisatges amables a una pintura d'un simbolisme molt personal.

Acabo com he començat. Gràcies a l'Obreria de Santa Cristina i esperem que algú pugui continuar la recerca. ■

Santa Cristina torna a Nova York

El propassat 7 de maig es va celebrar la inauguració de la reinstal·lació dels quadres de la *Visión de España* a la Hispanic Society de Nova York. Mentre duraven les obres de remodelació de la sala que acull permanentment l'obra de Joaquín Sorolla, aquesta va fer una gira per l'Estat Espanyol i va ser vista per més de 2 milions de persones.

Aprofitant que l'Ajuntament de Lloret ha tingut la gentilesa de patrocinar la versió anglesa feta per Sharon Kirby del llibre de Sebastià Ruscalleda *Sorolla a Santa Cristina*, una representació lloretenca va assistir a la recepció que es va organitzar. Durant els dies previs es va fer la presentació del llibre als responsables de l'Hispanic Society i es va acordar la seva venda a la llibreria.

Esperem que la possibilitat de trobar el llibre a Nova York sigui un pas més en la direcció de donar a conèixer els valors culturals de Lloret. ■

Concerts d'estiu 2010

Música a Santa Cristina

Divendres 13 d'agost
22:30 hores

SANDY RIVER JAZZ BAND

Homenatjant a Billie Holiday
Preu entrada 15 €

Plaça del pi.

Divendres 20 d'agost
22:30 hores

GALA G.B. PERGOLESSI

300 aniversari del seu naixement
Stabat Mater – La Serva Padrona
Elisanda Melián, soprano –
Filippo Minecia, contratenor –
Mar Pujol, baix
Preu entrada 15 €

Interior Ermita de Santa Cristina.

Divendres 27 d'agost
22:30 hores

EL PONT D'ARCALÍS

Música i cançó tradicional
del Pirineu
Preu entrada 15 €

Plaça del pi.

C/ Cervantes, 15 1r - 17310 Lloret de Mar
872.989.308 - soliguer@coso.cat

CASA FUNDADA EN 1845

Organitza:

Col·labora:

